

Täysistunto

Keskiviikko 11.12.2019 klo 14.00—17.56

Täysistunto alkoi klo 14.00. Täysistunto päättyi klo 17.56.

Puhetta johtivat puhemies Matti Vanhanen (14.00—15.58 ja 17.51—17.56) ja toinen varapuhemies Juho Eerola (15.58—17.51).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ensimmäisen varapuhemiehen vaali

Vaali VAA 50/2019 vp

Vaaleja

Puhemies Matti Vanhanen: Nyt seuraa ensimmäisen varapuhemiehen vaali, joka toimitetaan noudattamalla Suomen perustuslain 34 §:n 2 momentin ja eduskunnan vaalisäännön 5 ja 6 §:n säännöksiä. Vaali toimitetaan siis umpilipuin. Edustajat tuovat äänestyslippunsa uurnaan nimenhuudon mukaan, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Ehdokkaan nimi on yksilöitävä riittävällä tarkkuudella tarvittaessa myös etunimeä käytäen.

Avustajiksi äänestyslippujen tarkastamiseen ja äänten laskemiseen vaalissa pyydän seuraavat edustajat: Kristiina Salonen, Arja Juvonen, Jukka Kopra ja Esko Kiviranta.

Totean, että annettuja ääniä ei julkilueta.

Vaalitoimitus alkoi.

Puhemies Matti Vanhanen: Äänestyksen tulos luetaan.

Sihteeri luki:

Äänestyksessä ovat ääniä saaneet edustaja Antti Rinne 101 ääntä, edustaja Antti Lindtman 4 ääntä, edustaja Hussein al-Tae 2 ääntä. Seuraavat edustajat ovat saaneet kukin 1 äänen: Maria Guzenina, Tuula Haatainen, Anneli Kiljunen, Markus Lohi, Markus Mustajärvi ja

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Ville Skinnari. Tämän lisäksi on annettu 59 tyhjää äänestyslippua sekä 1 äänestyslippu, joka on hylätty sen johdosta, että siinä on ollut puutteellinen tai väärä nimi tai vaalisäännön 5 §:n kanssa ristiriitainen merkintä.

Puhemies Matti Vanhanen: Kun edustaja Antti Rinne on saanut vaalissa enemmän kuin puolet annetuista hyväksytyistä äänistä, on hänet valittu eduskunnan ensimmäiseksi varapuhemieheksi vuoden 2019 valtiopäivien jäljellä olevaksi ajaksi.

Eduskunta valitsi eduskunnan ensimmäiseksi varapuhemieheksi kansanedustaja, oikeustieteen kandidaatti Antti Rinteen.

3. Muut ilmoitukset

Puhemies Matti Vanhanen: Pyydän ensimmäistä varapuhemiestä antamaan eduskunnalle työjärjestyksen 4 §:ssä säädetyn juhlallisen vakuutuksen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Minä Antti Rinne vakuutan, että minä puhemiehenä voimieni mukaan puolustan Suomen kansan ja eduskunnan oikeutta valtiosäännön mukaan.

Jag Antti Rinne försäkrar att jag som talman efter all min förmåga skall försvara finska folkets och riksdagens rättigheter enligt konstitutionen.

4. Muut ilmoitukset

Pöytäkirjan liite Kirjelmä tasavallan presidentille Liite 4A

Sihteeri luki eduskunnan ensimmäisen varapuhemiehen vaalia koskevan tasavallan presidentille osoitetun kirjelmän. (Pöytäkirjan liite 4A)

5. Ilmoituksia

5.1. Valtioneuvoston tiedonannot

Valtioneuvosto on 10.12.2019 antanut eduskunnalle tiedonannon VNT 2/2019 vp 10.12.2019 nimitetyn pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmasta.

5.2. Vaalien toimittaminen

Valtakunnanoikeuden jäsenten vaali toimitetaan perjantaina 13.12.2019 kello 13 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään torstaina 12.12.2019 kello 12.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

5.3. Toimenpidealoitteet

Puhemiesneuvosto on 10.12.2019 päättänyt lähettää valiokuntiin toimenpidealoitteet TPA 43-48/2019 vp.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 63/2019 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 3/2019 vp
Pöytäkirjan liite Muutosehdotus 11.12.2019 Liite 6A

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 3/2019 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 10.12.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

9 §

Veikko Vallin ps: Arvoisa puhemies! Teen pöydälle jaetun pykälämuutosehdotuksen 9 §:ään.

Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Veikko Vallin ehdotti Mauri Peltokankaan kannattamana, että pykälä hyväksytään edustajille jaetun muutosehdotuksen mukaisena. (Pöytäkirjan liite 6A)

Keskustelua ei syntynyt.

Mietintö ”jaa”, Veikko Vallinin ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 33; poissa 40 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 63/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2020 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 3 ja 12 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 24/2019 vp
Lakialoite LA 13, 15, 18, 28/2019 vp
Toimenpidealoite TPA 35/2019 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 12/2019 vp

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 10.12.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Ville Vähämäki Sami Savion kannattamana ehdottanut, että 3. lakiehdotus hylätään. Lisäksi on Heikki Autto Mia Laihon kannattamana tehnyt vastalauseen 2 mukaiset kaksi lausumaehdotusta.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Matti Vanhanen: 3. lakiehdotuksen hylkäämisehdotuksesta on äänestettävä.

3. lakiehdotuksen hyväksyminen ”jaa”, hylkääminen ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 34; poissa 39 (äänestys 3).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 24/2019 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä lakialoitteisiin LA 13, 15, 18, 28/2019 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen hylkäämisestä.

Puhemies Matti Vanhanen: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdyistä lausumaehdotuksista.

Mietintö ”jaa”, Heikki Auton lausumaehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 58; poissa 46 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Heikki Auton lausumaehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 30; poissa 48 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen ja valmisteverotuslain 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 66/2019 vp

Toimenpidealoite TPA 34/2019 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 13/2019 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 10.12.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Keskustelussa on Ville Vähämäki Heikki Auton kannattamana ehdottanut, että 1. lakiehdotus hylätään. Lisäksi on Ville Vähämäki Sami Savion kannattamana tehnyt vastalauseen 1 mukaisen lausumaehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Matti Vanhanen: 1. lakiehdotuksen hylkäämisehdotuksesta on äänestettävä.

1. lakiehdotuksen hyväksyminen ”jaa”, hylkääminen ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 64; poissa 41 (äänestys 6).

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 66/2019 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpideohjeen hylkäämisestä.

Puhemies Matti Vanhanen: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdystä lausumaehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 64; poissa 40 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden korotetuista poistoista verovuosina 2020—2023 sekä laeiksi verontilityslain ja tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 85/2019 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 17/2019 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Keskustelu asiasta päättyi 10.12.2019 pidetyssä täysistunnossa

Keskustelussa on Ville Vähämäki Sami Savion kannattamana tehnyt vastalauseen 1 mukaiset kaksi lausumaehdotusta. Lisäksi on Heikki Autto Matias Marttisen kannattamana tehnyt vastalauseen 2 mukaisen lausumaehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 85/2019 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Puhemies Matti Vanhanen: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdyistä lausumaehdotuksista.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Ensin äänestetään Heikki Auton lausumaehdotuksesta Ville Vähämäen 2 lausumaehdotusta vastaan ja sen jälkeen voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Ville Vähämäen lausumaehdotus 2 ”jaa”, Heikki Auton lausumaehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 129, ei 31; poissa 39 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Ville Vähämäen lausumaehdotuksen 2.

2) Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen lausumaehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 64; poissa 41 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen lausumaehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 64; poissa 39 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirjaan merkittiin seuraava ilmoitus: Äänestyksessä 9 Noora Koponen /vihr tarkoitti äänestää ”jaa”.

Asian käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi varhaiskasvatustilain ja lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 34/2019 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 7/2019 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Keskustelu asiasta päättyi 10.12.2019 pidetyssä täysistunnossa

Keskustelussa on Kaisa Juuso Jari Koskelan kannattamana tehnyt vastalauseen mukaisen perustelujen koskevan ehdotuksen sekä ehdottanut, että mietintöön sisältyvä 1. lausumaehdotus hylätään.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 34/2019 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän 2. lausumaehdotuksen.

Puhemies Matti Vanhanen: Lopuksi on äänestettävä 1. lausumaehdotuksen hylkäämistä ja siihen liittyvästä perusteluista koskevasta ehdotuksesta.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Mietintö ”jaa”, Kaisa Juuson ehdotus 1. lausumaehdotuksen hylkäämisestä ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 128, ei 33; poissa 38 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Matti Vanhanen: Koska eduskunta on hyväksynyt mietinnön mukaisen 1. lausumaehdotuksen, ei siihen liittyvää perusteluja koskevaa hylkäysehdotusta voida ottaa äänestykseen.

Asian käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle aktiivimallin leikkureiden ja velvoitteiden kumoamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 80/2019 vp
Valiokunnan mietintö StVM 14/2019 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Keskustelu asiasta päättyi 10.12.2019 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Mia Laiho Matias Martisen kannattamana tehnyt vastalauseen mukaiset kolme lausumaehdotusta.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 80/2019 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Puhemies Matti Vanhanen: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdyistä lausumaehdotuksista.

Mietintö ”jaa”, Mia Laihon ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 62; poissa 39 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mia Laihon ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 128, ei 30; poissa 41 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mia Laihon ehdotus 3 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 129, ei 31; poissa 39 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain 3 luvun 1 §:n ja 6 luvun 9 §:n ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 83/2019 vp
Valiokunnan mietintö StVM 15/2019 vp

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Keskustelu asiasta päättyi 10.12.2019 pidetyssä täysistunnossa

Keskustelussa on Mia Laiho Matias Martisen kannattamana tehnyt vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 83/2019 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Puhemies Matti Vanhanen: Lopuksi on päätettävä keskustelussa tehdystä lausumaehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, Mia Laihon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 131, ei 26; poissa 42 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

13. Välikysymys al-Holin leirillä olevien Suomen kansalaisten tai Suomesta sinne päätyneiden Isis-perheiden kotiuttamisesta ja toimien asianmukaisuudesta

Välikysymys VK 3/2019 vp

Välikysymyksen esittäminen

Puhemies Matti Vanhanen: Välikysymyksen esittämistä varten esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Jussi Halla-aho ja 73 muuta edustajaa ovat tehneet välikysymyksen VK 3/2019 vp al-Holin leirillä olevien Suomen kansalaisten tai Suomesta sinne päätyneiden Isis-perheiden kotiuttamisesta ja toimien asianmukaisuudesta. Annan nyt puheenvuoron välikysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Jussi Halla-aho luki välikysymystekstin.

Työjärjestyksen mukaisesti välikysymys lähetettiin valtioneuvostolle vastattavaksi.

14. Valtiovarainvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 45/2019 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi valtiovarainvaliokunnan jäseneksi edustaja Arto Pirttilahden ja varajäseneksi edustaja Anne Kalmarin.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

15. Lakivaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 46/2019 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi lakivaliokunnan jäseneksi edustaja Tuomas Kettusen ja varajäseneksi edustaja Antti Kurvisen.

16. Puolustusvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 47/2019 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi puolustusvaliokunnan jäseneksi edustaja Tuomas Kettusen.

17. Tulevaisuusvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 48/2019 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi tulevaisuusvaliokunnan jäseneksi edustaja Pasi Kivisaaren.

18. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 49/2019 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäseneksi edustaja Tuomas Kettusen.

19. Lepäämässä oleva ehdotus laiksi Ahvenanmaan itsehallintolain muuttamisesta (HE 320/2018 vp)

Lepäämään hyväksytty lakiehdotus LJL 2/2019 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 5/2019 vp

Yksi käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Yhden käsittelyn asiana esitellään päiväjärjestyksen 19. asia. Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 5/2019 vp. Lakiehdotus voidaan nyt hyväksyä asiasisällöltään muuttamattomana päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä, tai hylätä. Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Keskustelu

15.37 **Johanna Ojala-Niemelä sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä asiassa on kyse Ahvenanmaan itsehallintolain talousjärjestelmää koskevasta muutoksesta.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Eduskunta on vuoden 2018 valtiopäivillä hyväksynyt lepäämään lakiehdotuksen, josta nyt on kyse. Tämä itsehallintolain muutos rakentuu Ahvenanmaan itsehallintolain kokonaisuudistuksen yhteydessä sovittuun ratkaisuun Ahvenanmaan maakunnan taloudesta ehdotettavasta sääntelystä.

Perustuslakivaliokunta ehdottaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana. Valiokunta kiinnittää mietinnössään huomiota siihen, että lepäämään hyväksytyä lakiehdotusta koskevassa hallituksen esityksessä uudistuksen taloudellisia vaikutuksia on arvioitu silloin vireillä olleen maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen kannalta. Sanoittua uudistusta koskevien lakiehdotusten rauettua arviointitilanne on osin muuttunut. Valiokunta pitää perusteltuna, että itsehallintolain maakunnan taloudenhoitoa koskevat säännökset uudistetaan hallituksen esityksessä HE 320/2018 vp tarkoitetulla tavalla. Lepäämään jätettyyn lakiin ei kuitenkaan voi tällaisia muutoksia nyt tehdä. Valiokunta ehdottaakin, että eduskunta hyväksyy lausuman itsehallintolaissa säädetyn tasoitusperusteen muuttamisesta.

Valiokunnan päätösehdotus: ”Eduskunta hyväksyy muuttamattomana lepäämässä olevaan ehdotukseen LJL 2/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Eduskunta hyväksyy yhden lausuman.”

Ja valiokunnan lausumaehdotus kuuluu seuraavasti: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa viivytyksettä esityksen Ahvenanmaan itsehallintolain 47 §:n 1 momentissa säädetyn tasoitusperusteen muuttamisesta 0,47 prosenttiin vuoden 2021 alusta lukien.”

Tässä oli pääpiirteissään esityksen sisältö, ja se sisältää myös vastalauseen.

15.40 Mats Löfström r: Ärade herr talman! Det vilande lagförslaget om ändring av Ålands självstyrelselag handlar om en ändring av det ekonomiska avräkningssystemet för Åland. Det här är en del av den stora självstyrelselagsrevisionen som pågått de senaste åren under ledning av den parlamentariska kommittén som leddes av president Tarja Halonen. På grund av tidsbrist blev man förra mandatperioden inte färdig med hela självstyrelselagsrevisionen. Man beslöt ändå att frikoppla de ekonomiska delarna eftersom man hade nått ett samförstånd kring dem, och samtidigt löste förslaget de konstitutionella problem som landskaps- och vårdreformen annars hade skapat. Det är det som det här vilande lagförslaget handlar om.

Vid sidan av förnyelsen i det ekonomiska självstyrelsesystemet skulle också en höjning av grundfinansieringen med 10 miljoner euro göras. Detta behövs eftersom ingen justering har gjorts i avräkningen till Åland på över 25 år sedan det nuvarande systemet trädde i kraft, samtidigt som Ålands befolkning vuxit dubbelt så snabbt i förhållande till hela landets befolkning, vilket nu innebär att Åland relativt sett får tillbaka allt mindre skatter per capita.

Ärade herr talman! Alla ålänningar betalar skatt till staten på exakt samma grunder som alla andra finländare. Eftersom många funktioner på Åland upprätthålls av landskapet Åland genom självstyrelselagen och inte av staten så får Åland tillbaka en bestämd andel av de skatter man betalar för att kunna finansiera den här offentliga servicen. Problemet är att den kraftiga befolkningstillväxten på Åland gjort att de skatter man får tillbaka inte längre räcker till för att på sikt klara av att upprätthålla den här servicen, och Åland vill också fortsätta växa. Det är i det här hänseendet viktigt att betona att Åland enbart vill ha

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

tillbaka en tillräckligt stor andel av de skatter man betalar så att man kan upprätthålla och fortsätta utveckla Åland, varken mer eller mindre.

Ärade herr talman! Problemet är att då landskaps- och vårdreformen inte genomfördes på det sätt som var tänkt under förra mandatperioden betyder det här lagförslaget inte längre någon egentlig ökad grundfinansiering till Åland. Det här förslaget innebär ett nytt system som är en del av totalreformen av självstyrelselagen som var tänkt att träda i kraft då självstyrelsen fyller 100 år 2021, men förslaget innebär inte längre någon ökad grundfinansiering på 10 miljoner euro till Åland. Av den anledningen konstaterar grundlagsutskottet i betänkandet och i ett förslag till uttalande att regeringen snabbt behöver ge ett nytt lagförslag till riksdagen som höjer avräkningsgrunden till Åland, så att grundfinansieringen ökar med 10 miljoner euro per år — något som man kom överens om under förra mandatperioden. Ett sådant lagförslag behöver man förbinda sig till att göra för att den här ändringen ska få det nödvändiga samtycket av Ålands lagting. Den ändringen måste också göras genom ett separat lagförslag eftersom riksdagen inte kan göra ändringar i detta lagförslag — detta eftersom en ändring av självstyrelselagen bara kan göras i grundlagsenlig ordning med lagtingets bifall och en ändring som vilat över riksdagsvalet bara kan godkännas eller förkastas. Av den anledningen är det också så viktigt att riksdagen nu godkänner det här förslaget. Ifall det inte godkänns så går det inte längre att under denna mandatperiod återkomma till frågan eftersom processen med att ändra självstyrelselagen är så långsam. I så fall kan nästa ändring i praktiken, och hypotetiskt sett, tidigast träda i kraft efter nästa riksdagsval.

Grundlagsutskottet har behandlat lagförslaget grundligt både under förra mandatperioden och under den nuvarande. Grundlagsutskottet föreslår att lagförslaget godkänns. Lagförslaget är en viktig och central del av totalrevisionen av självstyrelselagen och är viktigt för förtroendet mellan riket och Åland. I detta hänseende är det också viktigt att påminna om att Ålandsfrågor aldrig i något avseende får behandlas som dagspolitiska frågor eftersom självstyrelsen är en internationell konstruktion och självstyrelselagen är så svår att ändra på eftersom ett brett samförstånd behövs över två mandatperioder då en två tredjedelars majoritet behövs för att få ändringar till stånd. Det är också viktigt att påminna om, vilket också grundlagsutskottet tidigare gjort, att Ålands självstyrelse inte påverkas eller rubbas av andra förvaltningsreformer samt att man inte kopplar ihop ändringar av självstyrelselagen med andra lagstiftningsprojekt. Det här är åsikten av de författningsexperter som grundlagsutskottet har också hört.

Ärade talman! Grundlagsutskottet föreslår som sagt ett uttalande om att regeringen nu snabbt måste åtgärda höjningen av grundfinansieringen som man kom överens om förra mandatperioden men som inte längre sker med godkännande av detta lagförslag. Det här uttalandet är således viktigt för att kunna få lagtingets förtroende att ge sitt samtycke. Samtidigt behöver regeringen i snabb takt komma överens med Åland om det praktiska med detta och ge ett utkast till lagförslag om höjningen av avräkningen till Åland så snabbt som möjligt och innan lagtinget gett sitt bifall som sedan kan avges till riksdagen under nästa år.

Det är mycket viktigt att vi nu godkänner detta lagförslag. Tusentals timmar arbetstid har lagts ned på det förberedande arbetet med detta, och det är viktigt att vi nu kommer vidare och kan fortsätta med de övriga delarna i självstyrelselagsändringen samt övriga frågor mellan riket och Åland som delvis fått stå tillbaka på grund av att detta arbete tagit så pass mycket resurser i anspråk både på Åland och i statsförvaltningen. Det är nu viktigt att komma vidare med den här frågan. — Tack.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

15.50 **Olli Immonen ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat perustuslakivaliokunnassa jättäneet esitystä koskevaan mietintöön vastalauseen. Edellyttämme, että tasoituserusteen muutos ei saa johtaa taloudelliseen ylikompensatioon Ahvenanmaan maakunnalle. Tilannehan tämän lepäämässä olleen lakiehdotuksen kohdalla on se, että esitykseen ei voida enää tässä vaiheessa tehdä pykälämuutoksia, joten se voidaan joko hyväksyä tai hylätä.

Esitänkin vastalauseen mukaisesti, että lakiehdotus hylätään. Lisäksi esitän, että mietintöön sisältyvä lausumaehdotus hylätään, ja vielä lopuksi esitän hyväksyttäväksi vastalauseeseen sisältyvän lausumaehdotuksen, joka kuuluu: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa viivytyksettä esityksen Ahvenanmaan itsehallintolain 47 §:n 1 momentissa säädetyn tasoituserusteen muuttamisesta 0,42 prosenttiin vuoden 2021 alusta lukien.”

15.52 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Näillä perusteilla, jotka sisältyvät tähän vastalauseeseen, kannatan edustaja Immosen tekemää esitystä.

15.52 **Leena Meri ps:** Arvoisa puhemies! Olin itsekin mukana tässä Ahvenanmaan itsehallintolain uudistusta koskevassa komiteassa ja siellä jo esitin perussuomalaisten ryhmän puolesta hyvin kriittisiä kannanottoja tähän tasoituserusteisen rahoituksen korottamiseen Ahvenanmaalle. Tässä yhteydessä oli tarkoitus, että tämä itsehallintolain uudistus tulisi tänne kokonaisuutena.

Jos ymmärsin oikein, edustaja Löfström unohti puheenvuorossaan kertoa siitä, että tämä esitys, joka tuli viime kaudella tänne, on nimenomaan päivänpoliittisesta syystä johtuva. Edustaja Löfström totesi, että Ahvenanmaan asioita ja itsehallintolakia ei saa käsitellä päivänpoliittisista syistä, mutta kun katsoo perustuslakivaliokunnan lausuntoa 11. päivästä helmikuuta tältä kuluvalta vuodelta, siellä todetaan sivulla 3, että tämä itse esitys liittyy nyt maakunta-sote-uudistukseen, joka silloin oli vireillä, ja tämä taloudellinen tilanne piti kompensoida Ahvenanmaalle. Perustuslakivaliokunta piti lausunnossaan selvänä, että valtioneuvoston lausuma on päivänpoliittinen kannanilmaisu. Perustuslakivaliokunnan mielestä valtioneuvoston lausumasta voi kuitenkin saada sen kuvan, että Ahvenanmaan itsehallintolain muutosta tarkasteltaisiin vain tavalliseen lainsäätämiseen liittyvänä sivutuotteena, ja tätä ei pidetty asianmukaisena.

Tässähän oli siis tilanne, että piti saada sote-uudistus eteenpäin, ja siihen liittyi osana Ahvenanmaan rahoitus. Ahvenanmaan maakunnan kanssa käytiin keskusteluja tästä tasoituserusteen määrästä, ja tämä hallituksen esitys 320/2018, joka nytkin tässä on pohjana, katsoi, että neutraali tasoituseruste olisi 0,45 prosenttia. — Ei kun anteeksi, 0,42 prosenttia olisi neutraali. Korjaan, kun tässä on nyt kolme eri lukua. — Eli 0,42 olisi näitten selvitysten mukaan neutraali. Tämä oli se lähtökohta, mistä piti lähteä. Sitten Ahvenanmaan maakunta ei hyväksynyt tätä 0,42:ta, ja tästä syystä se muutettiin 0,45:een. Viime kaudella, jo silloin, perussuomalaisten ryhmä katsoi, että tämä on ylikompensatiota, ja tästä syystä silloinen ryhmämme tästä äänestyytti viimeksi salissa, ennen kuin tämä jäi lepäämään. En ole tällä kaudella perustuslakivaliokunnassa mukana ja nyt kuulin, että täällä ollaan esittämässä 0,47:ää, vaikka myös valiokunnan puheenjohtaja Ojala-Niemelä totesi, että ei ole mitään uusia taloudellisia vaikutuksia arvioitu tuohon aikaisempaan hallituksen esitykseen nähden, joka nyt on tässä pohjana, eli mitäs varten tämä luku nousee koko ajan. Edustaja Löfström totesi, että se, että tulisi vielä tämä 0,47, on edellytyksenä sille, että maakunta hyväksyisi sen.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Viime kaudella siis todettiin, kerrataanpa vielä, neutraalitaso, jonka piti olla lähtökohta. Kompensoidaan se, mitä maakunta menettäisi, jos sote tulisi. No soteahan ei tullut. Missä tarve? No, ajatellaan, että se tulisi. Laskelmat olivat 0,42. Ahvenanmaa sanoi, että me emme suostu tähän meidän päässämme, kun tarvitaan sekä Ahvenanmaan että tämän salin hyväksyntä. Ahvenanmaa ilmoitti, että me emme hyväksy sitä 0,42:ta, joka olisi neutraali. Me haluamme ylikompensaation, 0,45. Ja nyt täällä salissa onkin luku noussut uudestaan, se on 0,47. Nyt minä ehdottaisin edustaja Löfströmille, että kertoisitte tälle salille Ahvenanmaan edustajana, mistä tässä on kysymys, kun tämä luku nousee joka kerta, ja näissä ei ole kysymys pikkurahoista. Niin kuin olen monesti todennut, Ahvenanmaan maakunta on velaton, ja meillä on todella vaikeuksia. Me olemme tässä salissa puhuneet, kuinka kunnat ovat todella pulassa, kuntaverot nousevat, meillä valtio velkaantuu, kunnat velkaantuvat. Mistä syystä te haluatte ylikompensaatiota, voisitteko te vastata?

15.57 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Ihan ensimmäiseksi: Yleisperiaatteena tähän itse asiaan on se, että tämä itsehallintolain muutos ja tasoitusperusteen muutos tuntuvat perustelluilta. Kuten näissä perustelupuheenvuoroissa aikaisemmin on kuultu, 25 vuoden tätä tarkistusta ei ole tehty, ja siinä mielessä se on tarkoituksenmukaista nyt tässä vaiheessa tehdä. Päinvastoin kuin perussuomalaisen ryhmä, joka oli halukas antamaan vuonna 2021 ahvenanmaalaisille negatiivisen lahjan hetkellä, jolloin on kulunut sata vuotta siitä, kun tämä itsehallintolaki astui voimaan kansainvälisenä sopimuksena, niin me muut — ainakin näyttää siltä, että me muut — olemme tässä asiassa toista mieltä ja korostamme tämän Ahvenanmaan itsehallintolain merkitystä sekä suomalaisen yhteiskunnan kannalta että Suomen ja Ahvenanmaan suhteiden kehittämisen kannalta ja ennen kaikkea myöskin tunnistaen sen kansainvälisesti merkittävän saavutuksen, mitä tämä Ahvenanmaan itsehallintolaki tarkoittaa.

On hyvin tärkeää tunnistaa se prosessi, jolla tämä Ahvenanmaan niin sanottu ratkaisu on tehty. Tähänhän liittyy kaksi olennaista kansainvälistä sopimusta.

Ensimmäinen sopimus, iso sopimus, joka määrittelee Ahvenanmaan asemaa kansainvälisenä kriisialueena, oli Krimin sodan jälkeen tehty ratkaisu Ahvenanmaan demilitarisoinneesta vyöhykkeestä. Olen tietoinen, että perussuomalaisen suunnalta, jopa ministeritasolta, on esitetty näkemyksiä siitä, että tätä täytyisi harkita uudelleen. Se on skandaalimainen ehdotus tilanteessa, jossa me olemme tienneet, että tuolla demilitarisoituneen vyöhykkeen asemalla on suuri kansainvälinen esimerkkivaikutus, ja se on ollut erittäin toimiva ja stabilisoinut myöskin Ahvenanmaan aseman tässä Itämeren alueen turvallisuuspoliittisen tilanteen turbulentissa kokonaisuudessa. Se on vuodelta 1856, ja se oli nimenomaan Pariisin rauhansopimuksessa Krimin sodan jälkeen vahvistettu asia. Merkittävä, merkittävä sopimus.

Toinen suuri sopimus oli tietenkin Suomen sisällissodan jälkeinen asetelma. Me hyvin tiedämme, että Suomen sisällissodan aikana Ahvenanmaalla oli niin sanotusti vieraita joukkoja, siellä oli saksalaisia, siellä oli ruotsalaisia joukkoja. Tämä Ahvenanmaan aseman kriisiytyi hyvin vaikeaksi, koska Ahvenanmaalla järjestettiin kansanäänestys sisällissodan jälkeen, ja 98 prosenttia — jos muistan luvun oikein — ahvenanmaalaisista äänesti Ruotsiin liittymisen puolesta. He kokivat, että ruotsin kieli, ruotsalaisuus on heille, silloisille ahvenanmaalaisille, identifikaation kohde, ja yhteiselo turbulentissa Suomessa — Suomessa oli silloin käynnissä sisällissota — koettiin hankalaksi. Suomen hallitus oli tietenkin tiukka: Ahvenanmaa on osa Suomen aluetta, suomalaista suvereniteettia. Tämä on

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

liioitellusti muotoiltu, mutta oli hyvin lähellä se, että kaksi naapuri-Pohjoismaata olisi ajautunut pahimmillaan jopa aseelliseen konfliktiin, koska siinä olivat sotavoimat kuitenkin liikenteessä monella tavalla.

Tämä Ahvenanmaan itsehallintoratkaisu oli Kansainliiton, joka perustettiin ensimmäisen maailmansodan jälkeen, ensimmäinen päätös, kompromissiratkaisu, hienolla tavalla neuvoteltu, jossa tavallaan kirkko pantiin keskelle kylää. Lähtökohta oli mielenkiintoinen: tilanne oli se, että kaikki kiistan osapuolet, niin ruotsalaiset, suomalaiset, jopa ahvenanmaalaiset, kokivat tämän Kansainliiton kompromissiratkaisun huonoksi, mutta loppujen lopuksi se on ollut ideaalitalanne, paras mahdollinen ratkaisu. Ahvenanmaa on lähtenyt kuokostamaan hienolla tavalla tämän itsehallintolain kautta. Suomalaiset ovat myöskin kokeneet ratkaisun upeaksi ja niin myöskin ruotsalaiset. Nyt Pohjoismaiden neuvoston ja pohjoismaisen yhteistyön kautta näkyy se, millä tavalla ahvenanmaalaiset kykenevät kontribuoimaan tähän yhteispohjoismaiseen keskusteluun, ja tätä kautta soisin, että myöskin perussuomalaiset kunnioittaisivat tätä historiallista prosessia, joka tässä on taustalla.

Ahvenanmaan itsehallintomalli, myös tämä demilitarisoitu vyöhykemalli — monet meistä, jotka olemme myöskin kansainvälisissä rauhanneuvotteluissa olleet mukana, olemme olleet tilanteissa, joissa olemme markkinoineet tätä Ahvenanmaan mallia hyvin vaikeisiin konfliktitalanteisiin. Katsokaa, kuinka itsehallinto, autonominen ratkaisu voidaan tehdä niin, että ristiriitatilanteessa voi löytyä malli, joka tyydyttää kaikkien osapuolien tarpeet tietyllä tavalla, kunnioittaen niitä intressejä, jotka siinä ovat, ja silti löytyy ratkaisu niin, että kaikki pystyvät sen kanssa elämään. Tämä Ahvenanmaan itsehallintolainsäädäntö, joka tähän on rakennettu taakse, on harvinaisen hieno esimerkki.

Minä myöskin korostan demilitarisoituneen alueen ratkaisuun liittyviä merkityssisältöjä, ja siinä suhteessa vetoan myöskin perussuomalaisiin: Nähkää tämä kokonaisuus, mistä me puhumme. On hieno asia, että meillä on Ahvenanmaan kaltainen itsehallintoalue Suomessa. Kunnioitamme sitä aidosti, ja he kunnioittavat myöskin sitä, että he ovat suomalaisia tässä kokonaiskontekstissa.

16.02 **Mats Löfström r:** Ärade herr talman! Jag vet att det är många procenttal att hålla reda på, och ledamot Leena Meri bad mig reda ut dessa procenttal och också begreppen kring det här.

Förra regeringens förslag var inte att den här reformen skulle bli kostnadsneutral. Det var sannfinländarnas förslag, men det var inte regeringens förslag, utan regeringens förslag var att den här ändringen av självstyrelselagen skulle öka grundfinansieringen till Åland med 10 miljoner euro per år eftersom det behövs för att trygga den ökande befolkningen som Åland har haft. Det här skulle genomföras genom att man skulle hålla avräkningsgrunden oförändrad med 0,45 procent, och eftersom statens intäkter skulle öka med 12 miljarder euro så skulle den här oförändrade avräkningsgrunden och det nya systemet göra att Ålands finansiering i praktiken skulle öka med 10 miljoner euro per år. Nå, nu blev inte det fallet eftersom det inte blev en landskaps- och vårdreform, och det betyder att 0,45 procent fortfarande är 0,45 procent eftersom statens intäkter inte längre ökade. Och det förslaget som nu finns i sannfinländarnas reservation om att sänka avräkningen till 0,42 betyder de facto en klar minskning.

Ledamot Immonen tar i sin reservation upp ett faktum att det ska bli en vårdreform, men saken är den att det finns inga konkreta förslag på bordet kring den vårdreformen och inga förslag som vi har fått till riksdagen om, när och hur den här vårdreformen ska genomföras.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

as. Det vi dock vet med hundraprocentig säkerhet är att ingen reform kommer att vara i kraft 2021, från det året när sannfinländarna föreslår att man ska ha 0,42 i avräkningsgrund i stället för 0,45.

I reservationen som ledamot Immonen har tagit fram säger man att det här ska vara kostnadsneutralt, men förslaget i reservationen är ju att man minskar finansieringen till Åland med 15–20 miljoner euro per år, och därför vill jag fråga ledamot Immonen: varför vill man minska den här grundfinansieringen till Åland med 15–20 miljoner euro? Ålänningar betalar statsskatt som alla andra finländare och får tillbaka en andel av detta för att finansiera polis, sjukvård och andelar till kommuner som går till äldreomsorgen och annan service. Minskar man Ålands finansiering med 15–20 miljoner euro per år, vilket det här förslaget till uttalande som ni har lagt fram i grundlagsutskottet innebär, hur ska Åland då kunna finansiera den här servicen? Och varför ska inte Åland ha samma möjlighet att arrangera offentlig service som alla andra finländare?

16.07 Olli Immonen ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Löfströmille voisin lyhyesti todeta sen, että eri asiantuntijatahothan toivat meillä valiokunnassa esiin laskentatavasta riippuen erilaisia lukuja ja laskelmia siitä, mikä on tämän tasoitusperusteen osalta oikea taso, ja itse olen tulkinnut näitä lukuja siten kuin ne tässä perussuomalaisen vastalauseessa esitetään. Valtiovarainministeriön lukuja ja tasoja pitäisin lähimpinä oikeaan osuvina.

Tätä tasoitusperusteen korotustahan on perusteltu sotella ja maakuntauudistuksella. Siitä ei ole vielä varmuutta, miten näiden kohdalla käy, mutta se jää meillä nähtäväksi. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja takaisin... No, ledamot Löfström, 1 minut.

16.08 Mats Löfström r (vastauspuheenvuoro): Ärade herr talman! Ännu till ledamot Immonen: Det är sant att vi har hört sakkunniga, men vi har inte hört sakkunniga sedan landskaps- och vårdreformen inte blev av gällande finansieringen. Finansministeriet har inte gett några siffror som skulle peka på 0,42 eller någon sänkning i avräkningen sedan landskaps- och vårdreformen har fallit, och det här finns tydligt eftersom alla utlåtanden som har getts till grundlagsutskottet ju är offentliga när grundlagsutskottet har behandlat det här och alla kan se den här informationen. Så vi har inte fått några nya siffror sedan landskaps- och vårdreformen som skulle göra det möjligt att man kunde sänka avräkningen till 0,42, utan det betyder att det faktiskt de facto blir en sänkning till Åland på 15–20 miljoner euro per år.

16.10 Antero Laukkanen kd: Arvoisa herra puhemies! Täällä edustaja Kiljunen käytti hyvin perusteellisen puheenvuoron siitä, miten meidän tulisi Ahvenanmaata katsoa ja ymmärtää, ja pidin todella siitä, mitä hän sanoi.

Viime kaudella meillä oli lakivaliokunnan kanssa mahdollisuus käydä Ahvenanmaalla. Siinä vaiheessa juuri kävimme huolella läpi tätä itsehallintolain muuttamistarvetta ja siihen liittyviä asioita ja totesimme, että kokonaisuutokselle ja selkeyttämiselle on suuri tarve. Siis tämä uudistus, joka meillä on, on enemmänkin sellainen kokonaisuudistus, päivitys, joka on välttämätön muuttuneeseen tilanteeseen.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Myös tämän rahoitusperustan tarkistaminen ei ollut mikään ikään kuin ennallaan pidettävä kustannusneutraali ratkaisu, vaan siinä nimenomaan haettiin rahoitusratkaisua, joka vastaa nykyisiä tarpeita ja tulevia tarpeita. Kun tiedetään tämä säätämisyjärjestys, mikä tässä Ahvenanmaan tapauksessa on, niin ne eivät ole aivan yksinkertaisia asioita, vaan haluttiin tehdä pitkäjänteinen ratkaisu.

Tämä nykytilanne Ahvenanmaalla vaatii tämän esityksen, vaatii tämän korotuksen, ja se tulee nähdä vuosikymmenten ratkaisuna, ei vain jonain poliittisena tekona tällä hetkellä. Siksi jo viime kaudella kannatin tätä ja kannatan edelleen ja olen tyytyväinen siitä, että Ahvenanmaa voi voida hyvin ja voi kehittää itseänsä itsenäisenä toimijana.

16.12 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussahan ei ole kysymys Ahvenanmaan itsehallinnosta tai sen oikeutuksesta tai sen hyvydestä. Se on ihan hieno asia, ja niin kuin olen aikaisemminkin sanonut, niin siellä kansainvälisissä sopimuksissa on tietty itsehallintoalue määritelty ja tietyt oikeudet ja näin poispäin, mutta ei siellä nyt sitä rahan määrää ole missään määritelty. Täällähän keskustellaan juuri tästä rahasta, mikä on oikeudenmukaista valtakunnassa, mikä on valtakunnan tilanne. Tästä minä olen koko ajan puhunut, en siitä, että en arvostaisi Ahvenanmaata. Sen takia on turha sotkea tähän keskusteluun sitä. Tämä ei ole moraalinen kannanotto, vaan on rahasta kysymys, nimenomaan.

Edelleenkin vetoan siihen, että täällä perustuslakivaliokunnan lausumaehdotuksessa todella tuodaan tämä 0,47 esille mutta kuitenkin tuodaan esille, että kaikki uudistuksen laajimmat periaatteelliset taloudelliset vaikutusarviot on tehty silloin, kun tämä hallituksen esitys tuli viime kaudella meille. Elikkä näihin teidän keskusteluihinne siitä, että joku sanoi valiokunnassa sitä, tätä, tota, niin nämä eivät ole laaja-alaiset arvioinnit. Silloin minä lähdin siitä, kun on viimeksi näitä laaja-alaisesti arvioitu, ja silloin on todettu hallituksen esityksessä ja valtiovarainministeriön kuulemisissa ja niissä valtiovarainministeriön lausunnoissa, jotka muistaakseni olivat vielä tässä Ahvenanmaan itsehallintolain kehittämissä, että tämän kompensaa­tion laskentaperusteen neutraali taso olisi se 0,42. Perustuslakivaliokunta on todennut 2017, että tämä kompensaa­tio pitää tehdä, mutta se kompensaa­tiotarve tuli siitä sote-uudistuksesta, jota meillä ei nyt ole. Tämä kaikki muu on ihan kivaa.

Kimmo Kiljunen puhui lahjoista. Moni kunta varmaan haluaisi myös lahjoja. Siellä on tällä hetkellä viiden prosentin kuntaverokorotukset, eli meillä ei ole nyt varaa lahjoihin. Täytyy muistaa se, että me puhumme taloudesta. Ahvenanmaan maakunta on velaton. Siellä voisi rakenteita itsekin uudelleen järjestellä ja miettiä niitä asioita, miten voisi tuottaa tehokkaammin. Minustakin olisi oikein mukavaa, jos vaikka Hyvinkäällä me voisimme elää näin, ja sitten sanoisin vain, että minä vaadin, että nämä kunnan valtionosuudet nostetaan, koska minä nyt vain haluan niin ja minä en muuhun suostu — voi, kun me voisimme näin tehdä.

Minä en ymmärrä sitä, että jos 0,42 oli siis neutraali aikaisempien laskelmien mukaan, mitä minä olen vaikutusarvioita nähnyt, miten se olisi 0,45 nytten tässä esityksessä, mutta kun te puhuitte jo 0,47:stä ja puhuitte siitä, että tämä selviää kaikista näistä PeVin aikaisemmista lausunnoista, että tämä on ollut täysin poliittinen asia, Ahvenanmaa ei hyväksy, se on Ahvenanmaasta kiinni, niin niin kuin sanoin viimeksi, tässä on vähän semmoista kiristyksen makua, että koska tämä pitää kahdessa paikassa hyväksyä, niin meille [Puhemies koputtaa] asetetaan ne reunaehdot täällä. Minä en ymmärrä, mistä tämä 0,47 — onko se ensi vuonna 0,50?

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

16.15 **Johannes Koskinen sd:** Arvoisa puhemies! Kun on itsehallinnollisen yhteisön ja tasavallan väliset lainsäädäntöjärjestelyt, niin siinä on yleensäkin tämmöisiä poikkeuksellisia järjestelyjä, mihin edustaja Meri viittasi. Eli täytyy löytyä yhdensuuntaiset poliittiset päätökset sekä maakuntahallinnon puolelta että valtakunnan, tässä tapauksessa eduskunnasta. Se tietysti tekee hankalaksi sopeuttaa lainsäädäntöä muuttuviin tilanteisiin. Siinä ei ole elementtinä pelkästään nämä valtakunnan lainsäädännön muutokset, vaan on myöskin kysymys siitä, miten toimivalta järjestetään esimerkiksi verotuksen osalta maakunnan ja valtakunnan välillä. Näitä elementtejä on aika hankala saada aina tasapainoon.

Sitten talouskehitys vaihtelee. Nythän Ahvenanmaalla on ollut positiivisempi talouskehitys kuin valtakunnassa keskimäärin, ja sekin vaikuttaa tuohon, mikä olisi sitten se oikeudenmukainen tasoitusluku. Mutta tällä esityksellä nyt on haettu tämmöistä laajaa yhteisymmärrystä, ja se varmasti voidaan tässä eduskunnassa hyväksyä.

Sitten tuo lausumaehdotuksen tarkoittama muutos tasoitusprosenttiin koskee tätä välikautta. Kun sitä sote-uudistusta ei toteutetussa aikataulussa tullut, niin nyt täytyisi oikaista se tilanne samanlaiseksi kuin se on ollut ilman tätä sote-uudistusta ja sen aiheuttamia muutoksia kuntasektorin, tässä tapauksessa Ahvenanmaan maakunnan, ja valtakunnan väliseen rahaliikenteeseen.

Ja kun tässä lausumassa perustuslakivaliokunta viittaa tuohon tarpeeseen antaa esitys vuoden 2021 alusta lukien, niin kysymyshän on siinäkin määräaikaisesta järjestelystä, eli se olisi turvallisinta kirjoittaa, että se on voimassa siihen saakka, kunnes tämä sote-uudistus pannaan täytäntöön. Siitä eteenpäin, jos tehdään isompia muutoksia, joko Ahvenanmaan sisällä kuntien ja maakunnan välisessä työnjaossa tai sitten valtakunnan ja maakunnan välisessä työnjaossa, niin sen tulee luonnollisesti vaikuttaa sitten tähän tulevaan itsehallintolain säädäntöön ja sen mukaiseen talousjärjestelyyn.

16.18 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Koskinen jo käsitteli osittain sitä, mitä halusin sanoa. Osittain edustaja Merelle myöskin vastaukseksi, että itsehallintoalueen asema valtakunnassa on aina toinen kuin normaalin paikallishallinnon. Siitä huolimatta ymmärrän kyllä edustaja Meren pohdiskelut siitä, että jos vaikeuksia on, niin vastaan tullaan. Ja Suomessakin tullaan vastaan myöskin kuntia silloin, kun on todellisia vaikeuksia.

Tässä tapauksessa ei ole kysymys vaikeuksista Ahvenanmaan kohdalla. Nyt onkin enemmän kysymys periaatteista. Ja minullakin jäi nyt tämä asia sillä tavalla auki, että minä takia perussuomalaiset ehdoin tahdoin haluaisivat laskea 0,42:een tätä perusrahoitusta. Sehän on selvä signaali jostakin. Jos se 0,45 olisi noin kustannusneutraali, niin tämä 0,47, jota tässä nyt haetaan, niin se on selkeästi jonkinlainen tasokorotus, joka tässä huomioidaan, kun 25 vuoteen vastaavia ei ole tehty.

Ja nyt sitten tulee päivänpolitiikkaa, arvoisa puhemies, päivänpolitiikka tai ajankohtainen tilanne, ja se liittyy siihen, että tässä puhutaan sadan vuoden perspektiivistä. 2021 Ahvenanmaan itsehallintolaki täyttää 100 vuotta. Jos tasokorotuksia jossain kohdassa tehdään, niin tuo on — minä käytin aikaisemmin termiä ”lahja”, mutta käytän symbolisesti — hieno kohta tarkistaa tätä sopimusta ja löytää taso, joka vastaa siihen kustannuskehitykseen ja kulukehitykseen, joka Ahvenanmaallakin on koettu. Tämä on symbolisesti hieno hetki myöskin tehdä tämä tasokorotus tässä.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

16.19 **Mats Löfström r:** Ärade herr talman! Till Leena Meris fråga varför det är just 0,45 som är kostnadsneutralt nu och inte 0,42: det här har helt att göra med att social- och hälsovårdsreformen inte blev av som det var tänkt. Med det förslaget som fanns då hade den ökat statens intäkter med 12 miljarder euro per år, och då hade 0,45 procent av det gjort att Åland skulle få en 10 miljoner euros ökning i grundfinansiering, men på grund av att den reformen föll innebär 0,45 inte längre en tilläggsfinansiering, och just därför måste man justera avräkningsgrunden till 0,47. Det här framgår klart också i det utlåtande som finansministeriet har gett till grundlagsutskottet, och jag rekommenderar att de som vill veta mera om det, också Leena Meri, bekantar sig med det utlåtande som finansministeriet har gett.

Sedan gällande Leena Meris påstående att Åland skulle vara skuldfritt: Åland har 16 stycken kommuner, och precis på samma sätt som landets övriga kommuner är de åländska kommunerna skuldsatta, så Åland som sådant är inte skuldfritt. På samma sätt har också Åland en andel av hela statens skulder, så Åland är inte på något vis skuldfritt. Jag vet inte varför man vill ge sken av den saken. Även om landskapets ekonomi som sådan är skuldfri är Åland inte på något sätt skuldfritt.

16.22 **Markus Lohi kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä lepäämään jätetty laki on nyt vaalien jälkeen käsittelyssä meillä, ja minusta tämä on hyvä asia. Vaikka tässä nyt on kysymys tästä taloudellisesta järjestelmästä erityisesti Ahvenanmaan osalta, niin taustahan tässä on kuitenkin vuosien ajan ollut yritys uudistaa itsehallintoa, kehittää tätä Ahvenanmaan itsehallintoa. Olin itse mukana aikoinaan siinä Alec Aallon työryhmässä ja sitten myös presidentti Halosen puheenjohtajana vetämässä Ahvenanmaa-komiteassa, ja — voin sanoa, että harmikseni — joudun toteamaan, että tämän komitean työ ei voinut sitten päätyä siihen, että olisimme päässeet yhteiseen maaliin, että olisi tehty tällöinen kokonaisuudistus siinä. Mutta minusta on tärkeää, että edetään kuitenkin tässä ja tämä nyt hyväksytään eduskunnassa.

Sehän kyllä pitää paikkaansa, että Ahvenanmaalla menee suhteellisen hyvin, jos vertaa Manner-Suomeen: bruttokansantuote ja työllisyysaste ovat siellä korkeita, mutta näkisin itse mieluummin ajatuksen niin, että meidän pitää myös katsoa vähän mallia Ahvenanmaalta, mitä siellä on tehty hyvin. Ja niinkin on minusta ihan järkevää, että kun tämä on tuommoinen erityislaatuinen itsehallinto, joka meillä on Ahvenanmaalla, niin ei se minusta ole huono asia, että me annamme Ahvenanmaalle tavallaan porkkanan, että kun siellä tehdään asioita oikein ja veroja kertyy, niin he myös itse saavat sitten pikkuisen enemmän ja hyötyvät siitä. Minusta tällöinen pohja-ajattelu on aika hyvä, että kannustetaan tähän.

Ahvenanmaa on osa Suomea. Se on hieno maakunta, ja minusta ehkä suurin huoli on enemmänkin se, että me pystyisimme pitämään Ahvenanmaan ja myös ahvenanmaalaiset mukana tässä meidän yhteisen isänmaamme kehittämisessä niin, että me koemme, että olemme samaa Suomea ja kun kehitämme Ahvenanmaata, niin kehitämme myös tätä koko Suomea.

Kannatan tätä, että tämä esitys hyväksytään täällä nyt vaalien jälkeisillä valtiopäivillä, mutta sitten mitä tulee näihin prosentteihin ja lukuihin, niin minusta edustaja Koskinen täällä aika hyvin valaisi sitä perusajatusta ja ajattelutapaa, miten tähän pitää suhtautua: määräaikaisuus, ja mitä muutoksia ja uudelleentarkastelua ehkä sitten tarvitsee tehdä, kun sote-uudistus saadaan tehtyä.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

16.25 **Antero Laukkanen kd:** Arvoisa herra puhemies! Tämä esitys ei tosiaankaan ole mikään kompensatiolaki, vaan taloudenhoidon uudistamislaki. Ahvenanmaan maakunnan taloutta koskeva järjestelmä rakentuisi tämän esityksen jälkeen nykyiselle tasoitusjärjestelmälle, mutta olisi tätä joustavampi. Tämä hitaus, miten tämä rahoitus seuraa Ahvenanmaan kulukehitystä ja muuta, on tullut ongelmalliseksi sen koko alueen kehittämisen kannalta. Nykyinen verohyvitysjärjestelmä ehdotetaan korvattavaksi uudennlaisella verotasoitusjärjestelmällä. Ehdotetulla järjestelmämuutoksella on hallituksen esityksen mukaan kaksi tarkoitusta: Yhtäältä ”verotasoituksen tarkoituksena on toimia nykyistä verohyvitystä tehokkaampana kannustimena veronmaksukyvyyn lisäämiseksi Ahvenanmaalla. Toisaalta ehdotetun verotasoituksen tulee toimia neutraalisti suhteessa suunniteltuihin ja tuleviin verohallinnon uudistuksiin.”

Suomi uudistuu, Ahvenanmaa uudistuu, verotusratkaisut uudistuvat ja niiden tulee vastata toisiaan, antaa samanlaiset mahdollisuudet niin Ahvenanmaalla kuin täällä Manner-Suomessa. En pysty mitenkään näkemään tätä vain jonkinlaisena sotesta johtuvana korjauslakina, vaan tässä on paljon isommasta asiasta kysymys, ja minusta on hienoa, että tämä etenee.

16.27 **Leena Meri ps:** Arvoisa puhemies! Joudun nyt kuitenkin näihin asiakirjoihin turvautumaan. Tämä on kuitenkin lepäämään jätetty laki, ja siten tämä hallituksen esitys on edelleen sama eli 302/2018, se ei ole muuttunut. Silloin valtioneuvoston istunnossa tuotiin esille, että tämä perustuu kokonaisuudistuksen valmisteluun, mutta todettiin, että tämä liittyy tarpeeseen tehdä sote- ja maku-uudistus ja ratkaista Ahvenanmaan rahoituskysymykset. Tämä todettiin valtioneuvoston istunnossa silloin helmikuussa 2019 kuluvaan vuotta, vaikka tällainen ratkaisu ei erillisenä olisi hyväksyttävissä. Elikkä ideana oli se, että kokonaisuudistus pitäisi tehdä — tätä oli pakko lähteä tekemään eteenpäin. Tämän saman asian tuossa toin aikaisemmin esiin tuolta pöntöstä, kun pidin puheen, ja totesin tästä saman, mitä perustuslakivaliokunta silloin lausunnossaan totesi: tässä on kysymys poliittisluontoisesta kannanilmaisusta, ja tämä laki oli tavalliseen lainsäätämistarpeeseen liittyvä sivutuote, mitä ei pidetty asianmukaisena. Tämä on ollut se poliittinen kehys, miksi tätä viettiin erillisenä eteenpäin, ja tästä syystä tukeudun niihin laskelmiin, mitä silloin siellä Halosen johtamassa Ahvenanmaa-komiteassakin paljon tehtiin, missä itsekin olin mukana. Te olette kuulleet perustuslakivaliokunnassa asiantuntijoita, mutta kuten te sanotte tässä yksimielisessä perustuslakivaliokunnan lausunnossakin, ja kuten puheenjohtajakin totesi, niin kuitenkin nämä isoimmat selvitykset pohjautuvat tähän hallituksen esitykseen, joka on tämä viime kaudelta oleva. Elikkä en ole kovin vakuuttunut näistä laskelmista, joita te nyt tuotte — varsinkin, kun jo viime kaudella kävi selväksi, että neutraalitaso piti kompensoida, kuten perustuslakivaliokuntakin edellytti: kompensoidaan muutoksesta aiheutuvat kulut. No, nyt sitä muutosta ei tullut, mutta jos jotakin korotusta tehdään, niin se 0,42 olisi ollut neutraali niiden laskelmien mukaan, ja silloin lähdettiin siitä, että maakuntahallinto ei hyväksy 0,45:tä. Ymmärrän, että tämä on sopimista, mutta silloin oli se ajatus, että me emme saa sotea eteenpäin. Nyt minä en ymmärrä, mistä tämä 0,47 tulee.

On hirveän hienoa, niin kuin edustaja Kiljunen sanoi, että ”sata vuotta” ja ”tullaan vastaan” ja ”annetaan lahjoja” ja ”tullaan vastaan taloudellisissa vaikeuksissa olevia kuntia”, mutta kun Ahvenanmaa ei ole taloudellisissa vaikeuksissa, kuten edustaja Koskinenkin totesi. Ahvenanmaalla menee itse asiassa paremmin kuin meillä muualla. Nyt on kysymys rahasta, ja sen takia minä en oikein ymmärrä, miksi tähän aina vedetään se, että perussuo-

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

malaiset eivät ymmärrä Ahvenanmaata ja Ahvenanmaan sopimuksia. Eihän nyt kysymys ole siitä, vaan kysymys on siitä, että hyviä ja huonoja aikoja ja taloudellista taakkaa jaetaan tasapuolisesti. Tämä on meidän lähtökohtamme.

16.30 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Ihan ehkä selitykseksi vielä näihin reagoiteihin ja tähän keskusteluun: Perussuomalaisista sekä edustaja Meri että Immonen ovat antaneet numeroita ja todenneet, että numerot ovat numeroita, tämä on taloudellinen kysymys ja tässä ei ole moraalia tai kysymystä, joka liittyisi laajemmin Ahvenanmaan itsehallinnon arviointiin. Ei ole olemassa taloudellisia faktoja, jotka ovat irrallaan tästä moralista, tästä laajemmasta mielestä. Sen takia sanon, miksi tässä ovat monet meistä reagoineet aika voimakkaasti, ehkä jopa hieman emotionaalisestikin tähän numeroleikkiin, jota me tässä nyt käymme itse tämän pienen tarkistuksen osalta, joka koskee näitä kompensatioita tai tätä perusrahoitusta, joka Ahvenanmaalle tulee. Se tulee siitä, että me olemme kuulleet vuosien varrella perussuomalaisten suunnalta hyvin voimakasta kritiikkiä Ahvenanmaan suuntaan, jopa kritiikkiä koskien tätä itsehallintojärjestelmää siellä, jopa kritiikkiä koskien tätä demilitarisoitua vyöhykettä ja niin edelleen. Me olemme kuulleet hyvin fundamentaalista arviota siitä, että meidän pitäisi pohtia ahvenanmaalaisuutta, on luotu jopa tämmöistä vähän ”kateusilmapiiriä” ja niin edelleen. Tämä on se syy, minkä takia me reagoimme, ja kysymmekin, minkä takia te edelleenkin nostatte tämmöisen numeroleikin nyt tähän ettekä seuraa esimerkiksi sitä, mitä edustaja Lohi täällä hyvin selkeästi toi esille. Ahvenanmaa on meille esimerkki maakunnasta, joka on onnistunut nousemaan komealla tavalla. Meillä on varmasti paljon opittavaa, niin kuin heilläkin on opittavaa, mitä mantereella tehdään. Yhteistyössä mennään eteenpäin, eikä kannata tämmöistä riita-asetelmaa laskea tämmöiseen numeroleikkiin, vaan arvostaen tätä yhteistyötä, mikä, sanotaan, Manner-Suomella ja Ahvenanmaalla on ollut, mennään eteenpäin. Sen takia tämä teidän esityksenne herättää nämä voimakkaat, pidemminkin jännevälän historialliset arviot ja ne tässä tuodaan vahvasti esille.

16.32 Mats Löfström r: Arvoisa herra puhemies! Perustuslakivaliokunta sanoi selkeästi, että tämä ei ole mikään päivänpoliittinen asia, ja jos me luemme nyt perustuslakivaliokunnan mietintöä viime vaalikaudelta, siellä lukee tämmöistä:

”Valiokunta on perustuslain osalta todennut, ettei muutoshankkeisiin pidä ryhtyä päivänpoliittisten tilannenäkymien perusteella eikä muutenkaan niin, että hankkeet olisivat omiaan heikentämään valtiosäännön perusratkaisujen vakautta tai perustuslain asemaa valtio- ja oikeusjärjestyksen perustana. Valiokunnan mielestä sanottu on merkityksellistä myös Ahvenanmaan itsehallintolain periaatteellisesti merkittävien perusratkaisujen muuttamista tarkasteltaessa.

Ehdotus itsehallintolain muuttamisesta rakentuu hallituksen esityksessä kuvatun mukaisesti Ahvenanmaan itsehallintolain kokonaisuudistuksen yhteydessä sovittuun ratkaisuun Ahvenanmaan maakunnan taloudesta ehdotettavasta sääntelystä. Perustuslakivaliokunnan mielestä voidaan arvioida, että muutosta on valmisteltu sen merkitykseen nähden asianmukaisesti ja perusteellisesti.”

Nyt kysymys ei ole siitä, onko se kustannusneutraali tai ylikompensatio, mutta minä haluan kysyä, edustaja Meri: Miksi perussuomalaiset haluavat leikata Ahvenanmaan perusrahoitusta eli tasoitusperusteeksi 0,42 prosenttia? Se tarkoittaa käytännössä, että leikataan Ahvenanmaan perusrahoitusta 15 tai 20 miljoonaa euroa vuodessa. Miten Ahvenan-

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

maa sitten voi maksaa palkat poliiseille, hoitaa sairaanhoitajien kysymyksiä ja koulutuksia? Eli miksi perussuomalaiset haluavat leikata Ahvenanmaan perusrahoitusta?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt vielä puheenvuoro edustaja Merelle.

16.34 Leena Meri ps: Minäpä vielä useamman kerran yritän kertoa sen, että kuten sanoin, niin joudun turvautumaan näissä luvuissa hallituksen esitykseen 320/2018, joka tässäkin lausunnossa on pohjana. Tämähän on kahdessa eduskunnassa nyt käsiteltävänä, koska tämä on perustuslain säätämisyjärjestelmässä käsiteltävä. Ja nämä luvut ja arviot perustuvat siihen työhön.

Tässä viimeisimmässäkin lausunnossa, joka on nyt annettu hetki sitten, todetaan, että ne syvemmät laskelmat perustuvat silloin aikaan, kun tämä hallituksen esitys on annettu. Minä luotan siihen, että tällä 0,42 tasoitusperusteella, kuten todetaan, se olisi kustannusneutraali, ja tämä olisi se oikeudenmukainen ja kohtuullinen prosentti.

Itse olette esittänyt tätä 0,45 ja 0,47 — tai Ahvenanmaa itse asiassa, ei teitä voi syyllistää millään tavoin tästä tilanteesta, enkä katso, että juuri te henkilönä olisitte vaatinut ylikompensaatiota, ellette näin ole. Mutta sitä minä en ymmärrä, miksi sen pitää olla enemmän kuin on tarve. Me olemme valmiita antamaan sen tarpeen mukaan. Ei sen mukaan, että on 100-vuotisjuhla tai että on totuttu siihen, ettei maakuntaa tarvitse velkaannuttaa, tai joi-tain muita tämän tyyppisiä syitä.

Minä jätän tämän tuohon edustaja Kiljuseen, joka täältä häippäisikin jo. Hän varmaan muistelee sinisten ministeri Niinistön puheita, jotenkin tuntui siltä. Hän ei vielääkään... — kannattaa tutustua edustajiin: siniset eivät ole enää eduskunnassa mukana, eivätkä ole kuuluneet useampaan vuoteen meidän puolueeseemme, hehän loikkasivat sinne jonnekin. — Että hänelle vastaukseksi se, että en tiedä, mistä hän puhuu.

Mutta kun puhutaan rahasta ja jaetaan sitä oikeudenmukaisesti, niin se ei ole moraalinen kannanotto. Se on ihan sama kuin se, että meillä on meidän ilmastopolitiikka ja sen kohdentuminen, maahanmuuttopolitiikka, sen kohdentuminen. Ne kohdistuvat taloudellisiin asioihin ja Suomen kantokykyyn ja moniin tämän tyyppisiin asioihin. Aina helposti hyökätään siihen, että teillä on jotain ihmisiä vastaan, niin kuin tässäkin. Minä en ole kertaakaan elämässäni sanonut mitään alentavaa ahvenanmaalaisista ihmisistä, ja silti joka kerta, kun minä keskustelen tästä rahasta, niin minulle tullaan sanomaan, että voisitko sinä nyt Ahvenanmaata kunnioittaa ja muuta. Eihän tässä ole mitenkään kysymys Ahvenanmaan kunnioittamisesta tai ei-kunnioittamisesta, vaan mehän päätämme tässä nyt rahasta.

Mutta en minä nyt tästä enempää, minä olen nyt monta kertaa tämän yrittänyt rautalan-gasta vääntää, ja jos minä en tämän parempaan pysty, niin eipä sitten voi mitään, jos ette sitä ymmärrä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Annetaan edustaja Immosen yrittää.

16.37 Olli Immonen ps: Arvoisa puhemies! Ymmärrän hyvin sen, että salin sillä laidalla tähän asiaan suhtaudutaan varmasti hyvin emotionaalisesti, mutta täällä salin toisella laidalla pyrimme tarkastelemaan asioita rationaalisesta lähtökohdasta. Ja syy siihen, minkä takia perussuomalaiset nostavat nyt tämän asian esille, on se, että me perussuomalaiset olemme tarkan taloudenpidon puolue. Kansalta kerättyjä verorahoja — ne eivät ole valtion

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

rahoja, ne eivät ole poliitikkojen rahoja, vaan ne ovat ensisijaisesti kansalaisten rahoja — näitä rahoja tulee käyttää vastuullisesti ja oikeudenmukaisesti.

Ja pitäydyn edelleen siinä, että kyllä tämä 0,42 on se kustannusneutraali taso, 0,45 on ylikompensaatiota ja 0,47 on vielä enemmän ylikompensaatiota, ja tätä perussuomalaiset eivät voi hyväksyä.

16.38 **Mats Löfström r:** Ärade herr talman! Bara sista ordet jag tänker säga i den här debatten till ledamot Immonen. Det materialet och det som finansministeriet har sagt till grundlagsutskottet är helt tydligt — 0,42 är inte längre kostnadsneutralt efter att sote-processen har fallit. Det här kan man tydligt se i de utlåtanden som finansministeriet har gett, och annars bör du kontrollera de här uppgifterna med finansministeriet just gällande den saken, för 0,45 är nu det kostnadsneutrala eftersom det är nuvarande nivå utan att någon landskaps- och vårdreform har kommit.

Det här är ingen emotionell debatt för någon, tror jag, utan det här är en helt rationell debatt för alla som är här i salen, men titta på finansministeriets utlåtande till grundlagsutskottet en gång till gällande den här saken.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

20. Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan työjärjestyksen 17 a §:n muuttamisesta

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 1/2019 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 4/2019 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 20. asia. Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 4/2019 vp. Nyt päätetään päätösehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

16.40 **Tuula Väättäinen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä on kyse työjärjestyksessä olevan viittaussäännöksen korjaamisesta vastaamaan uutta lakia. Perustuslakivaliokunnassa käsittely oli suppea, nopea ja yksimielinen. Muutos ehdotetaan hyväksyttäväksi sellaisenaan ja se tulee voimaan 1.1.2020.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi puhemiesneuvoston ehdotukseen PNE 1/2019 vp sisältyvän päätösehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Päätösehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

21. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 76/2019 vp

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 18/2019 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 21. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 18/2019 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Verojaoston puheenjohtaja, edustaja Viitanen.

Keskustelu

16.41 **Pia Viitanen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Verojaoston puheenjohtajan ominaisuudessa esittelen tämän meidän mietintömme. Eli kaiken kaikkiaan kyse on maastapoistumisverosta, jonka tarkoitus tietenkin on erinomainen, eli turvataan Suomen veropohjaa ja estetään aggressiivista verosuunnittelua. Valiokunnan mietinnössään tähän tekemät pienet muutokset ovat lähinnä teknisiä, ja sitten esitämme, puhemies, myös yhtä lausumaa, johon palaan vielä myöhemmin.

Kaiken kaikkiaan tässä ovat taustalla tärkeä direktiivi eli Euroopan unionin veronkierrodirektiivi sekä sitten sitä aiempi OECD:n BEPS-hanke, jolla pyrittiin monin keinoin ehkäisemään nimenomaan aggressiivista verosuunnittelua ja veroparatiiseja ja kaikkea tätä, ja tässä on erittäin hyvä tarkoitus kaiken kaikkiaan myös tämän direktiivin kansallisella toimeenpanolla, mitä nyt olemme tämän mietinnön yhteydessä tekemässä.

Kaiken kaikkiaan tässä laissa säätelytapa vastaa hyvin tarkasti tämän direktiivin määräyksiä, ja se on tässä vaiheessa toteutettu tällaisia minimivaatimuksia noudattaen, että tässä ei mennä kansallisesti kauheasti pidemmälle kuin mitä direktiivi edellyttää. Mutta täytyy sanoa, että me tässä mietinnössä kyllä pohdimme myös muita seikkoja, mitä tässä tulevaisuudessa ehkä edessä on, ja siten esitämme loppuun myös pontta, että asiaa on seurattava ja sitten näihin asioihin myös kaiken kaikkiaan palattava.

Ensinnäkin pohdimme mietinnössä tätä soveltamisalaa, eli tällä hetkellähän tämä laki lähtee siitä, että sitä sovellettaisiin yhteisöverovelvollisiin, esimerkiksi osakeyhtiöihin, mutta esitys ei pidä sisällään esimerkiksi henkilöyhtiöitä, kuten avoimia ja kommandiitti-yhtiöitä. Tästä me jonkin verran käymme pohdintaa, mutta toteamme, että tässä tilanteessa olisi hieman hankalaa — varsinkin ajatellussa aikataulussa, että tämän pitää tulla voimaan vuodenvaihteessa — käydä tätä läpi niin seikkaperäisesti, ja siksi tässä tilanteessa myös valiokunta puoltaa tätä rajausta, että henkilöyhtiöt eivät ole mukana. Mutta kaiken kaikkiaan, kuten jo mainitsin, viittaamme myös siihen, että vaikutuksia on seurattava ja kehitystä ja myös mahdollisia kehittämistarpeita arvioitava. Tästä siis myös valiokunnan ponsi on meillä olemassa.

Kaiken kaikkiaan pohdimme myös käsitettä ”liikearvo” ja sitä, että tähän maastapoistumisveroon ei tässä vaiheessa sisälly myöskään liikearvoa. Tämä on myös sellainen, mistä toiset asiantuntijat ovat olleet sitä mieltä, että olisi hyvä ja perusteltua, että se sisältyisi, ja osa on sitten pitänyt sitä ei niinkään hyvänä, mutta valiokunta — ja hallitus itsekin itse asiassa — toteaa, että myös liikearvon osalta on suoritettava jatkomietintää. Eli valiokunta tässä pitää tärkeänä, että hallitus tarkastelee liikearvon tuloutumista kokonaisuutena erillisessä selvityksessä erilaiset yritysjärjestelytilanteet huomioiden hallituksen esityksen mukaisesti, eli tarkoittaa sitä, että vaikka hallitus ei tässä sitä esitä, niin siellä perustelutekstissä kuitenkin lukee, että tähänkin asiaan tullaan sitten myöhemmin palaamaan.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Puhemies! Tuosta lausumasta: En lue sitä nyt sanasta sanaan, koska oikeastaan kuvasin sen jo, eli ideana on se, että valtioneuvosto seuraa vaikutuksia, myös kansainvälistä kehitystä, arvioi kehittämistarpeita, ryhtyy mahdollisesti toimenpiteisiin. Arvio tulee tehdä vuoden 2020 loppuun mennessä, ja siinä tulee arvioida muun muassa se, voitaisiinko ja olisiiko veropohjan turvaamisen kannalta tarpeen laajentaa arvonnousuvero henkilöyhtiöiden Suomen kiinteästä toimipaikasta harjoittamaan liiketoimintaan.

Tämä on yksimielinen, puhemies.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Hienoa.

16.46 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa herra puhemies! Aivan kuten äsken jaoston puheenjohtaja tämän lakiesityksen esittelyssä totesi, esitys perustuu vuonna 2016 tehtyyn Euroopan unionin veronkiertodirektiiviin, joka velvoittaa jäsenmaat toimeenpanemaan yhteisöjen arvonnousuveron vuoden 2019 loppuun mennessä. Tämä uusi säätely tulisi voimaan vuoden 2020 alusta.

Arvonnousuverolla varmistetaan, että yrityksen sisällä tehdyt varallisuuden siirrot maasta toiseen tulevat verotuksen piiriin. Muutoin voitaisiin välttää yritysvarallisuuteen sisältyvien arvonnousujen verotus maassa, jossa arvonnousu on syntynyt. Sääntely estää siten aggressiivista verosuunnittelua, turvaa veropohjaa ja määrittää valtioiden verotusoikeuden rajoja.

Sosiaalidemokraatit ovat erittäin tyytyväisiä tähän esitykseen, ja kuten jaoston puheenjohtaja totesi, tämä on eräänlainen alku tulevalle kehitykselle. Veropohjan tiivistäminen ja aggressiivisen verosuunnittelun torjunta on sosiaalidemokraateille yksi meidän veropohjan tiivistämisen ja veropolitiikan päätavoitteita.

Sosiaalidemokraatit kannattivat veronkiertodirektiiviä vuonna 2016, kun sitä käsiteltiin eduskunnassa, mutta tuolloin ei otettu erikseen kantaa yritysten arvonnousuveroa koskevan artiklan sisältöön. On tärkeää, että yritysten arvonnousuvero saadaan vihdoin voimaan ja näin turvataan Suomen veropohjaa paremmin jatkossa.

Samalla on myös tärkeää, että jatkossa arvioidaan, miten veropohjaa voitaisiin tiivistää entisestään, jotta Suomen veropohja ja reilu verotus turvattaisiin. Siksi on arvioitava, tulisiko arvonnousuveroa laajentaa myös henkilöihin ja henkilöyhtiöihin. Näin veropohja voitaisiin turvata kaikissa tilanteissa ja pelikenttä olisi tasapuolinen kaikille.

On hyvä, että asian selvittäminen on myös hallitusohjelmassa, ja sosiaalidemokraatit tukevat sitä. Aggressiivisen verosuunnittelun ja veronkierron ehkäiseminen osaltaan varmistaa hyvinvointiyhteiskunnan verotuspohjaa.

On myös erittäin hyvä, että valiokunta on esittänyt lausuman, jossa nimenomaan edellytetään, että tämän lakiesityksen vaikutuksia seurataan ja arvioidaan ja vuoden 2020 jälkeen tullaan toteuttamaan mahdolliset tarvittavat lainsäädäntötarpeet, kun tämä kokonaisarviointi tältä osin on saatu tehtyä. — Kiitoksia.

16.49 Iris Suomela vihr: Arvoisa puhemies! Vahva hyvinvointivaltio on meidän kaikkien ja myös yritysten etu. Se, että on vakaa toimintaympäristö, osaavaa työvoimaa ja vaikkapa päiväkodit siksi aikaa, kun vanhemmat ovat töissä, ovat kaikki keskeisiä kilpailutekijöitä Suomelle. Sen tähden on niin meistä jokaisen kuin yritysten etu varmistaa, että myös hyvinvointivaltion rahoitus on kestäväällä pohjalla. Keskeinen uhka tämän pohjan kestävyydelle on kansainvälinen verosuunnittelu. Kun ei olla pystytty riittävän tarkasti huoleh-

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

timaan siitä, ettei varoja tai yrityksen toimipaikkaa siirtämällä tai muuta keinotekoisista siirtelyä tekemällä pysty itselleen verotuksellista etua hankkimaan, olemme menettäneet yhä kasvavan määrän verotuloja ulkomaille. On syytä kiinnittää huomiota siihen, että tämä on ollut sellaista toimintaa, joka ei suomalaisille pienyrittäjille, varsinkaan yksinyrittäjille, ole mitenkään mahdollinen vaihtoehto. Heidän on täällä veronsa maksettava ja vastuunsa hoidettava, kun taas varsin monen suuremman kansainvälisen toimijan on ollut helppo käyttää näitä porsaanreikiä hyväkseen. Siksi on hienoa, että EU on tähän päättäväisesti tarttunut ja että Suomi nyt myös vihdoinkin implementoi nämä EU:sta tulevat yhteiset sopimukset, joilla nimenomaan varmistetaan se, että kahden tai kolmen maan välille ei voi syntyä sellaista tilannetta, että sääntelyn aukkojen kautta pystyy veronmaksuvastuutaan välttelemään. Tämä on nimenomaan asia, joka on syytä hoitaa kansainvälisesti, koska jos kukin maa vain yksinään pohtii tätä ongelmaa, niin juuri silloin niitä aukkoja syntyy.

On myös hyvä, että tässä nimenomaisessa asiassa valiokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että vaikka nyt tartutaan yritysten varojen siirtelyyn ja toimipaikan siirtelyyn, niin jatkossa on syytä kiinnittää huomiota myös henkilöihin ja yrityksistä myös henkilöyhtiöihin. Esimerkiksi suuri yritys Lidl toimii kommandiittiyhtiönä, ja tällaiset yhtiöt ovat tällä hetkellä toistaiseksi lainsäädännön asettamien rajojen ulkopuolella. Sen tähden on tärkeää, että myöskään yhtiömuodolla ei pysty saavuttamaan epäreilua verotuksellista etua, ja siksi on hyvä, että valiokunta edellyttää myös näiden henkilöyhtiöiden sääntelyyn tarttumista. Muutenkin verovälttelyyn ja aggressiiviseen verosuunnitteluun puuttuminen on tämän hallituksen keskeisellä agendalla. Se ei aina ole se kaikista kiehtovin aihe, mutta se on lopulta se tapa, jolla varmistetaan, että hyvinvointi säilyy myös tuleville sukupolville ja että pystymme huolehtimaan palveluiden kestävästä rahoituksesta jatkossakin.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 76/2019 vp sisältyvien 1.—7. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

22. Hallituksen esitys eduskunnalle raportoitavia rajat ylittäviä järjestelyjä verotuksen alalla koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 69/2019 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 22. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 19/2019 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Edustaja Viitanen on edelleen paikalla, verojaoston puheenjohtajan ominaisuudessa.

Keskustelu

16.53 Pia Viitanen sd: — Kyllä täällä ollaan. — Ja jälleen kerran verojaosto on tehnyt tästä mielestäni hyvää työtä ja päätynyt sitten yksimielisesti mietinnössään kuvaamaan muutamia kohtia, jotka ovat hyvin tärkeitä. Eli myös tässä on kysymys samasta aihealuees-

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

ta eli viime kädessä siitä, että Euroopan laajuisesti on yhteisesti päätetty, että ehkäistään verosuunnittelua ja puututaan sellaisiin tapauksiin, missä selkeästi veronkiertoa haluttaisiin harjoittaa. Tässä on myös taustalla niin ikään tämä mainitsemani BEPS-hanke ja sitten myös näitä tietojenvaihtoon liittyviä direktiivejä, virka-apudirektiivejä, joita nyt sitten kansallisesti pistämme täytäntöön. Ja tässäkin me esitämme pieniä muutoksia. Eräs sellainen on, että perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta teemme muutoksen tähän asianajosalaisuuteen liittyen, ja lisäksi termi ”välittäjä” korvataan termillä ”palveluntarjoaja” lain ymmärrettävyyden parantamiseksi.

Eli kysymyksen tässä on siitä, että verokonsulteille, asianajajille ja kaikille verosuunnittelua tekeville palveluntarjoajille sekä verovelvollisille itselleen asetettaisiin raportointivelvollisuus, eli verohallinnolle tulisi raportoida sellaisista rajat ylittävistä verosuunnittelujärjestelyistä, joissa voi olla veronkiertämisen tai välttämisen elementtejä, ja sitten tässä on ideana se, että näiden tietojen avulla viranomaiset pystyisivät reagoimaan nopeasti haitallisiin verokäytäntöihin. Voidaan tehdä myös asianmukaisia riskianalyyssejä ja verotarkastuksia sekä kaikin puolin kehittää lainsäädäntöä. Eli tällä lailla on mielestäni hyvät ja tärkeät tavoitteet sitä kautta.

Säätelymallin osalta tässä vaiheessa hallitus ei esitä, että tähän direktiiviin otettaisiin juurikaan käyttöön kansallisia laajennuksia, vaan enemmän mennään siltä pohjalta, mitä direktiivi minimissään määrää. Mutta kaiken kaikkiaan esimerkiksi tässä valiokunnan mietinnössä me puollamme hallituksen esityksessä valittua mallia, jonka mukaan kansallisten järjestöjen raportointivelvollisuuden tarvetta ja raportoinnin tarkoituksenmukaisuuden laajuutta selvitetään ja arvioidaan myöhemmin. Eli jälleen kerran hallitus on omaan esitykseensä jo kirjannut, että tähänkin asiaan täytyy myöhemmin palata ja arvioida sitten myöhemmin myös jatkokehittämistarpeita kaikinensa. Pidämme myös valiokuntana tärkeänä, että hallitus seuraa esityksen vaikutuksia ja arvioi erikseen raportoitavien järjestelyjen sisältöjä sekä järjestelyjen perusteella tehtyjä toimenpiteitä.

Puhemies! Ihan muutama yksityiskohta näistä asioista, mitä käsittelemme tässä mietinnössä. Kuten sanoin tuossa, tämä asianajosalaisuus oli sellainen, jonka vuoksi pyysimme myös perustuslakivaliokunnalta lausunnon, ja tämän perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella tähän tulee tietynlainen täsmennys ja tämä asianajajien tiedonantovelvollisuus rajataan perustuslakivaliokunnan niin sanotun vaihtoehdoisen mallin mukaisena. Tämä on edellytys sille, että tämä voidaan säätää normaalissa järjestyksessä.

Viitenumerosta, joka näissä järjestelyissä on: Me pohdimme erikseen sitä tematiikkaa hieman ja toteamme, että valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena mahdollistaa tämän viitenumeron käytön näissä ilmoituksissa vapaaehtoisena. Tämäkin liittyy omalla tavallaan siihen asianajosalaisuuteen ja toisaalta siihen, että asianomainen voi päättää, käyttääkö hän viitenumeroa vai tekeekö ilmoituksen itse.

Hallinnollisista seuraamuksista: Perustuslakivaliokunta niin ikään pitää välttämättömänä, että jotakin täsmennystä tulee, koska tämän lain ongelma ihan oikeasti monessa kohtaa on nyt ja varmasti tulevaisuudessakin tietysti, että täsmennämisen tarvetta ilmenee. Tältä osin sitten täsmennämme perusteluissa. Emme tee muutoksia tietyiltä osin, esimerkiksi koskien raportoinnin ajankohtaa, että koska katsotaan, että tällainen raportointi tulee tehdä. Ja sitten niin sanotun pääasiallisen hyödyn mittaavan testin määritelmä: näistä löytyy sitten tekstiä valiokunnan mietinnöstä.

Toteamme valiokuntana, että pidämme erittäin tärkeänä, että tätä asiaa tietenkin seurataan, mutta myös, että verohallinto antaa tätä raportointia koskevan syventävän ohjeen.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Koska tämä on vielä tässä vaiheessa hieman epätasemmista, niin se syventävä ohje on sitten se, minkä mukaan jatkossa käytännöt selkeytyvät. Pidämme myös tärkeänä sitä, että sieltä verohallinnosta pystytään antamaan asiakasneuvontaa.

Hallinnollinen sanktio: Tässä on olemassa laiminlyöntimaksu, joka on enintään 15 000 euroa. Sen osalta kirjoitamme, että varsinkin tässä ensimmäisen vuoden aikana kun tätä nyt lähdetään pistämään voimaan, korostamme tätä sanktiolaiminlyöntimaksun määräämisen kohtuullisuutta ennen kuin menettelyt täsmentyvät. Tässä ensimmäisen vuoden aikana niissä tilanteissa, missä sitten jää ehkä jostain järjestelystä raportoimatta, niin ensimmäisenä vuonna nämä sanktiot seuraisivat siitä vain silloin, kun verovelvollisen tai välittäjän menettely ilmentää selkeää välinpitämättömyyttä.

Mutta kaiken kaikkiaan tässä yleispiirteisesti. Luen vielä loppuun lausumaehdotuksen, joka on tärkeä. Eli tässä samassa yhteydessä esitämme lausumaa, jossa eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto teettää viimeistään keväällä 2022 julkaistavan seurantaraportin raportoinnin kokemuksista sekä raporteissa ilmenneistä verojärjestelyä koskevista tiedoista ja niiden perusteella tehdyistä toimenpiteistä. Siksi mielestäni tämä lausuma on tärkeä, että tämän pohjalta me lisäämme sitä, että lainsäädäntö on kaiken kaikkiaan läpinäkyvää. Ja se, että tästä tulee raportti muutaman vuoden sisään, että minkälaisia järjestelyjä on tehty, minkälainen käsitys siitä, miten systeemi tulee toimimaan, niin se antaa tutkijoille, medialle, meille politiikan päätöksentekijöille paremman mahdollisuuden arvioida sitten esimerkiksi näiden erilaisten rajat ylittävien järjestelyjen vastuullisuutta, ehkä jatkosäätelytarpeita. Ja kaiken kaikkiaan se, että raportoidaan ja on mahdollisimman läpinäkyvää, tietenkin myös osaltaan ennaltaehkäisee ei-asiallista verosuunnittelua.

Kiitos, arvoisa puhemies, ja tämä on myös yksimielinen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitokset verojaoston puheenjohtajalle.

17.01 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa herra puhemies! Aivan kuten verojaoston puheenjohtaja tuossa äsken totesi, niin ehdotetuilla säädöksillä pannaan täytäntöön direktiivi, jonka tarkoituksena on parantaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden veroviranomaisten tiedonsaantia rajat ylittävistä verosuunnittelujärjestelyistä, joissa voi olla veron kiertämisen tai välttämisen elementtejä. Siltä osin tämä lakiesitys, joka nyt yksimielisesti on hyväksytty, on myös erittäin tärkeä ja erittäin tärkeä tukemaan sitä edellistä lainsäädäntöesitystä, jota tässä käsiteltiin.

Arvoisa puhemies! Esitys liittyy aggressiiviseen verosuunnitteluun ja veronkiertoon, joka on ollut SDP:llä tärkeänä teemana kaikki nämä vuodet. Nyt kun meillä on uusi valtiovarainministeri Kulmuni paikalla, niin voin ilolla kertoa, että jo vuonna 2013 silloinen valtiovarainministeri Jutta Urpilainen nosti nimenomaan aggressiivisen verosuunnittelun ja veronkierron niin kansalliseksi kuin myös kansainväliseksi tärkeäksi kysymykseksi. Hän muun muassa kutsui ensimmäisenä valtiovarainministerinä kaikki Euroopan unionin kollegansa Suomeen keskustelemaan, kuinka Euroopan tasolla voitaisiin puuttua tähän ikävään kysymykseen. Sillä tiellä Suomi on edelleen, ja sillä tiellä nyt myös tämä hallitus jatkaa tätä työtä.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on merkityksellinen, sillä järjestelyjen raportointi antaa, kuten jaoston puheenjohtaja totesi, viranomaisille sekä meille päätöksentekijöille, järjestöille ja tutkijoille lisää tietoa ja informaatiota verovälittelyistä ja siitä, miten siihen voitaisiin myös puuttua. Raportointivelvoite voi myös ennaltaehkäistä röyhkeimpiä järjeste-

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

lyjä. Esityksessä on kyse haitallisen verokilpailun ja aggressiivisen verosuunnittelun sekä veronkierron torjunnasta ja niitä koskevien direktiivien toimeenpanosta.

Aivan kuten tässä äsken totesin, hallitus on ottanut vakavasti tämän kysymyksen, ja me olemme kirjoittaneet sen myös hallitusohjelmaan. Siellä todetaan muun muassa: ”Suomen on osallistuttava haitallisen veropohjista käytävän kilpailun lopettamiseen sitoutumalla yhteisiin, reiluihin pelisääntöihin OECD:n, YK:n ja Euroopan unionin puitteissa.” Hallitus on myös sitoutunut tukemaan ”ratkaisuja, joilla voidaan torjua ja vaikeuttaa veroparatiisien toimintaa niin Euroopan unionissa kuin muuallakin maailmassa, jotta yritysten voitot ja muut tulot tulevat läpinäkyvällä tavalla kertaalleen verotetuiksi. Tavoitteena on tiiviimmät ja laajemmat veropohjat, joilla torjutaan kansainvälisten yritysten aggressiivista verosuunnittelua ja veronkiertoa sekä valtioiden välistä haitallista verokilpailua.” Hallitusohjelmassa on sovittu myös kansainvälisen veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjumisesta erillisellä toimenpidesuunnitelmalla, ”jolla laajennetaan Suomen veropohjaa ja lisätään läpinäkyvyyttä.” Tämä työ ja muut hallitusohjelman verovälttelyn vastaiset toimet on saatava käyntiin mahdollisimman pian.

Arvoisa puhemies! Tätä työtä me olemme nyt tekemässä. Me emme vain sitoudu näihin tavoitteisiin, vaan meidän on myös pistettävä nämä periaatteet toimenpiteiksi, ja tämä lakiesitys on yksi askel tähän suuntaan.

17.05 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Suomelle on tärkeää se, että kun yritystoiminnassa syntyy voittoja Suomessa, niin myös ne voitot verotetaan täällä Suomessa. Sen takia matkan varrella jo vuosia olemme pyrkineet itse kehittämään meidän verolainsäädäntöämme, erityisesti elinkeinotuloverolakia, siihen suuntaan, että se estäisi voiton siirtämisen verotettavaksi jonnekin toiseen maahan. On muun muassa niin sanotuissa alikapitalisaatioilanteissa rajoitettu korkojen vähennysoikeutta ja niin edelleen. Nyt meillä on käsittelyssä samaan kokonaisuuteen liittyvä lakiesitys, joka pohjautuu direktiiviin ja on siis Euroopan laajuista sääntelyä. Siinä on tarkoitus säätää nyt lailla velvollisuus yrityksille raportoida rajat ylittävistä järjestelyistä, joissa saattaa olla kyse verotuksen välttämisestä, veronkiertämisestä, aggressiivisen verosuunnittelun aineksista. Tämä on lähtökohtaisesti minusta erittäin hyvä asia, kun puhutaan kansainvälisistä järjestelyistä. Tämä ei tarkoita sitä, että jokaisesta järjestelystä pitäisi raportoida. Siellä on laissa erilaiset testit, joita pitää tehdä. Aina, jos ne täyttyvät, mennään raportointivelvollisuuden piiriin.

Nostan tästä esiin kolme asiaa. Yksi on se, jota täällä on ehkä lyhyesti sivuttu ja joka liittyy siihen, että tässä valiokunnan mietinnössä todetaan: ”Valiokunta puoltaa hallituksen esityksessä valittua mallia, jonka mukaan kansallisten järjestelyjen raportointivelvollisuuden tarvetta ja raportoinnin tarkoituksenmukaista laajuutta selvitetään ja arvioidaan myöhemmin erikseen ottaen huomioon kansallisten järjestelyjen raportoinnissa oletettavasti saatavat hyödyt sekä aiheutuva hallinnollinen taakka ja kustannukset.” Minusta on hyvä, että tällaista arviointia tehdään, mutta haluaisin jo tässä vaiheessa todeta, että kansainväliset järjestelyt, joissa siirretään voittoja toisiin maihin verotettavaksi, ovat aivan eri asia kuin kotimaiset järjestelyt. Tässä sääntelyssä, jos ja kun sitä selvitetään perinpohjaisesti, on totta kai otettava erittäin tarkkaan huomioon se, että meillä on jo kotimaisia järjestelyjä koskevaa, veronkiertoon liittyvää säännöstöä, eikä tietenkään voi olla niin, että kaikenlaiset yritysjärjestelyt tulisivat jotenkin vielä erityisen raportointivelvollisuuden alaiseksi. Olen tässä aika varovaisella linjalla, mutta selvitys on hyvä tehdä.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Toinen asia, jonka haluan nostaa esille, on se, että on hyvä, että perustuslakivaliokunnalta pyydettiin lausunto liittyen tähän asianajosalaisuuteen ja saatiin erittäin hyvä lausunto sieltä. Nyt valiokunta esittääkin yhtä pykälämuutosta sinne, jotta turvataan tässäkin tilanteessa aina asianajosalaisuus.

Kolmas asia, jonka haluan nostaa esille, on valiokunnan ponsiesitys. On minusta hyvä, että seurataan, mihin tämä johtaa. Keväällä 2022 viimeistään on sitten meillä seurantaraportti, josta pystymme katsomaan, mitä kaikkea on seurannut ja tarvitaanko joitakin lainsäädännön muutoksia.

17.09 Iris Suomela vihr: Arvoisa puhemies! Kuten tässä jaoston puheenjohtaja Viitanen jo hyvin toikin esiin, tämä lakimuutos on osa sitä isompaa pakettia, jota ollaan EU:ssa saatu edistettyä, jotta saadaan puututtua kansainväliseen aggressiiviseen verosuunnitteluun ja muuhun toimintaan, jolla yritykset pyrkivät välttelemään vastuutaan verojen maksamisesta.

Tässä esityksessä on nähdäkseni erityisen hienoa se, että tämä edistää juuri niitä arvoja, jotka ovat myös Suomen verojärjestelmän keskeisiä vahvuuksia, nimittäin läpinäkyvyyttä ja avoimuutta mutta toisaalta hallinnollista mielekkyyttä. Suomalaisen verojärjestelmän hienoushan on siinä, että tiedot ovat saatavilla varsin avoimesti, jolloin jokainen pystyy arvioimaan, toimiiko meidän järjestelmämme sellaisella tavalla kuin äänestäjät haluavat. Ennen kaikkea pystytään keräämään tietoa, jonka perusteella pystytään tekemään parempaa politiikkaa. Tämä on nähdäkseni tämän lakiesityksen keskeinen tavoite: saada enemmän tietoa siitä, millaisia rajat ylittäviä järjestelyjä yritykset tekevät verojen minimoimiseksi, jotta pystytään tarvittaessa tarttumaan ongelmiin ja muuttamaan lainsäädäntöä ja näin varmistamaan hyvinvointivaltiolle kestävä rahoituspohja. Kysehän on nimenomaan raportoinnista, ei sinällään siitä, että tässä nyt lähettäisiin tietynlaisia menettelyjä kieltämään tai estämään, vaan siitä, että on mahdollisimman avointa ja selkeää, millä tavalla verotusta optimoidaan.

Totta kai on samalla huolehdittava siitä, että järjestelmä on mahdollisimman sujuva ja helppo. Mitään turhaa kuormaa ei kenellekään tästä pidä koitua, ja valiokuntakäsittelyn aikana onkin jo aloitettu hyvä yhteinen pohdinta Verohallinnon kanssa siitä, miten tästä saadaan kaikille mahdollisimman mielekäs. Tässä Suomi on edelläkävijä. Meillä on pitkälti automatisoitu, tehokas, hyvä Verohallinnon toimintajärjestelmä, ja sen takia olisi hienoa nähdä, että Suomi olisi tässä nimenomaan edelläkävijänä — että pystyisimme näyttämään muille EU-maille esimerkkiä, kuinka järkevästi, tehokkaasti ja helposti tällainen avoimuutta edistävä raportointi hoituukaan.

Kuten sanottua, tässä samalla on pidettävä tehokkuuden ja sääntelyn mielekkyyden lisäksi huolta myös siitä, että asianajosalaisuus turvataan. Tästä saimme perustuslakivaliokunnalta varsin kattavan lausunnon, ja totesimme, että voi olla sellaisia tilanteita, joissa asianajaja ei tosiasiaa käsittele kenenkään henkilötietoja vaan esimerkiksi yleisesti ottaen kertoo, millaisia verojärjestelyjä voidaan tehdä. Tällaisissa tapauksissa kyse ei ole mitenkään salaisista asioista, mutta kun puhutaan henkilötiedoista, niin silloin meidän kaikkien tavoitteena on tietysti varmistaa, että asianajosalaisuus toteutuu. Kyseessä on kuitenkin vahva perusoikeus.

Mutta, puhemies, nähdäkseni tässä on hyvin mielekäs paketti, ja toivon, että tätä samaa järkevää raportointimenettelyä päästään jatkossa entisestään laajentamaan, [Puhemies ko-

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

puttaa] sillä avoimuus on kuitenkin se suomalaisen verojärjestelmän keskeinen vahvuus ja kulmakivi.

17.12 **Johannes Koskinen sd:** Herra puhemies! Tässä edustajat Viitanen, Anneli Kiljunen ja Suomela ovat jo kertoneet hyvin näistä tavoitteista, joihin tämä lainsäädäntö pyrkii. Täydennän vain muutaman sanan tästä asianajopykälästä ja mitä erityismuutoksia jouduttiin perustuslakivaliokunnan lausunnon takia tekemään, ja edustaja Lohi niihin jo myös viittasi.

Siis perustuslakivaliokuntahan kiinnitti huomiota siihen, että oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n mukaisen todistamiskiellon 1 momentissa säädetty varsinainen asianajosalaisuuden ydin ei ole ehdotetun säännöksen piirissä, eli kun annetaan tällaista neuvontaa, minkälaisia yritysjärjestelyjä voidaan tehdä. Hallituksen esityksessä tätä rajausta perusteltiin sillä, että direktiivin mukaisten järjestelyjen raportointi on luonteeltaan ennakkollista ilmoittamista, minkä vuoksi direktiivillä ei voida katsoa olevan välitöntä liityntää tuohon oikeudenkäymiskaaren säännökseen, jossa on kyse tietojen antamisesta liittyen käynnissä olevaan tai uhkaavaan oikeudenkäyntiin hallinto- tai rikosprosessissa. Valiokunnan mielestä perustelu on sinänsä ymmärrettävä. Soveltamistilanteiden moninaisuudesta johtuen perustuslakivaliokunta ei pitänyt perustelua kuitenkaan riittävänä ja esitti sitten kaksi vaihtoehtoista mallia, miten tämä oikaistaisiin ehdotuksessa.

Valtiovarainvaliokunta ja sen verojaosto päätyivät tähän kakkosmalliin, jonka mukaan laajennettiin ensimmäisen lakiehdotuksen 6 §:n 1 momentin viittaussäännöstä oikeudenkäymiskaareen siten, että ilmoitusvelvollisuus ei koske viitattun oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 3 momentin asemesta oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:n 1 ja 3 momentissa säädettyjä todistamiskieltoja. Tätä pidettiin ehtona tavalliselle lainsäätämisyksikölle.

No, jos tätä yksinkertaistetaan tämmöisellä vertauksella, että lääkäreillähän on ehdoton salassapitovelvollisuus potilastietoihin ja hoitoon liittyviin asioihin. Vastaavasti asianajosalaisuus on aika kattava silloin, kun puhutaan konkreettisesta oikeudenkäyntiavustamisesta ja henkilötiedoista ja niin edelleen. Mutta sitten jos lääkäri lähtee harjoittamaan vaikkapa ravitsemusneuvontaa yleisölle, niin silloin hänen toimintaansa verrataan siihen, mitä ravitsemusterapeutit tai muut ruoka-asiantuntijat antavat. Ja silloin, jos siihen liitettäisiin esimerkiksi tämmöinen raportointivelvollisuus, niin se voisi olla ihan yhtä laaja kuin muillakin sitä toimintaa harjoittavilla. Vastaavasti täällä yritysjärjestelyissä asianajajat toimivat samalla markkinalla kuin veroekspertit tai tilitoimistot, ja heitä pitää mahdollisimman neutraalisti kohdella siinä neuvontatyössään eikä pidä toimia niin, että asianajosalaisuuden vedoten he saisivat ikään kuin tämmöisen monopoliaseman yritysjärjestelyjä koskevassa neuvonnassa. Ja täällä [Puhemies koputtaa] tarkkaan kliinisesti muotoillulla säännöksellä nyt pyritään siihen, että ei aiheuteta tälle kilpailulle turhaa haittaa.

17.15 **Anneli Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Kuten täällä on todettu, tämä lakiesitys on erittäin hyvä. Suomi on ollut edelläkävijä, kun puhutaan rajat ylittävästä verosuunnittelusta tai veronkierrosta, ja tätä työtä jatketaan. Nyt Euroopan unionin tasolla käydään keskustelua myös siitä, että tätä työtä jatkettaisiin siten, että maakohtaista raportointia tultaisiin myös edellyttämään, ja nyt Suomi ollut tässä aloitteellinen ja vienyt sitä eteenpäin. Sain kuulla tänään, että tämä asia etenee myös positiivisessa keskustelussa, ja Suomi on saanut myös tästä erittäin hyvää palautetta, että tätä toimintaa lähdetään kehittämään siltä osin,

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

että maakohtaista raportointia lähdetään viemään vastaavalla tavalla kuin tämä lakiesitys on edellyttänyt.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 69/2019 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

23. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuntalain 142 ja 144 §:n ja pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 61/2019 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 15/2019 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 61/2019 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

24. Hallituksen esitys eduskunnalle Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 99/2019 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 24. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.18 **Opetusministeri Li Andersson** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta säädetään laissa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta. Se on itsenäinen ja riippumaton koulutuksen arviointiviranomainen, joka toimii Opetushallituksen erillisyyksikkönä. Arviointikeskus tuottaa arviointiin perustuvaa tietoa koulutuspoliittista päätöksentekoa ja koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kehittämistä varten.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annettua lakia. Laissa tarkennettaisiin Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen tiedonsaantioikeuksia. Arviointikeskukselle säädettäisiin oikeus saada lakisääteisten arviointitehtäviensä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja maksutta ja salassapitosäännösten estämättä. Tarkoituksena on mahdollistaa Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen nykyisenkaltaisen arviointitoiminnan jatkuminen.

Arvoisa puhemies! Voimassa olevat perusopetuslain, lukiolain ja varhaiskasvatuslain säännökset sisältävät veloitteen toimittaa tietoa Kansalliselle koulutuksen arviointikeskukselle. Laissa ei kuitenkaan muun koulutuksen kuin ammatillisen koulutuksen osalta

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

säädettä arviointikeskuksen oikeudesta saada tietoa arviointitehtävän suorittamiseksi salassapitosäännösten estämättä. Arviointikeskus tarvitsee lakisääteiseen oppimistulosten arviointiin kouluista ja oppilaitoksista tietoja oppilaiden ja opiskelijoiden erityisestä tuesta ja vastaavista oppimisen ja opetuksen arvioinnin kannalta välttämättömistä tiedoista, esimerkiksi sijoittumisesta erityisoppilaitokseen tai erityiseen ryhmään taikka opiskelusta yksilöllistetyn oppimäärän mukaan.

Salassa pidettävien tietojen luovuttamisen osalta opetustoimen lainsäädännön säännökset ovat tältä osin puutteelliset Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen lakisääteisten tehtävien hoitamisen näkökulmasta. Alkavalla arviointisuunnitelmakaudella on ollut tarkoitus arvioida muun muassa oppijoiden yksilöllisten oppimispolkujen toteutumista perusopetuksessa. Osana yksilöllisten opintopolkujen toteutumista koskevaa arviointia arvioidaan myös erityisen tuen järjestämistä. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisen näkökulmasta arvioinnin tulisi tuottaa tietoa myös niiden oppijoiden koulutuspoluista, joilla on erityisen tuen päätös. Tämän esityksen tavoitteena on siis mahdollistaa arviointikeskuksen arviointitehtävä siten, että Kansallinen koulutuksen arviointikeskus voi saada ja käsitellä arvioinnin kannalta välttämättömässä laajuudessa henkilöitä koskevia salassa pidettäviä tietoja sen toimialaan kuuluvien koulutusmuotojen ja varhaiskasvatuksen osalta, kuten nykyisin ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädetään. Oikeisiin taustatietoihin pohjautuvan arviointitiedon avulla tuotetaan monipuolista ja luotettavaa seurantatietoa varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen toteutumisesta, osaamisen tasosta sekä koulutuksellisen tasa-arvon toteutumisesta. Osana Opetushallitusta arviointikeskuksella on riittävät järjestelmät, resurssit ja osaaminen henkilötietojen turvalliseen käsittelyyn.

Säätelyä, joka koskee salassa pidettävien arkaluontoisten tietojen luovuttamista viranomaiskäyttöön, tulee arvioida perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Lainsäätäjän tulee turvata nämä oikeudet tavalla, jota voidaan pitää hyväksyttävänä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuudessa. Esityksessä tietojensaantioikeus on sidottu vain lakisääteisten arviointitehtävien kannalta välttämättömiin oppilaan tai opiskelijan saamaa varhaiskasvatusta, opetusta ja koulutusta koskeviin tietoihin sekä arviointitehtävän suorittamisen kannalta välttämättömiin koulutus- ja varhaiskasvatustilaisuuksissa tarkoitettujen tuen järjestämistä koskeviin tietoihin.

Arviointikeskuksen toiminnan yksi keskeinen tavoite on lisätä erilaisten oppijoiden tasa-arvon, yhdenvertaisuuden sekä lapsen edun toteutumista. Tuen tarpeessa olevien oppilaiden ja esimerkiksi vammaisten lasten ja nuorten opetusjärjestelyt ja oppimistulokset tulee voida asianmukaisesti arvioida.

Ehdotetun säätelyn arvioidaan olevan täsmällistä ja tarkkarajaista sekä tavoitteisiin nähden oikeasuhtaista sekä hyväksyttävää. Tämän lain on tarkoitus tulla voimaan 1. päivänä maaliskuuta 2020.

17.23 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa herra puhemies! Iso kiitos ministeri Anderssonille asian selkeäsanaisesta esittelystä.

Esityksessä ehdotetaan siis muutettavaksi Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annettua lakia. Laissa tarkennettaisiin tiedonsaantioikeuksia. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus tarvitsee lakisääteiseen oppimistulosten arviointiin kouluista ja oppilaitoksista tietoja oppilaiden ja opiskelijoiden erityisestä tuesta ja vastaavista oppimisen arvioinnin kannalta välttämättömistä tiedoista, esimerkiksi sijoittumisesta erityiskouluun, erityiseen ryhmään tai opiskelusta yksilöllistetyn oppimäärän mukaan. Oikeus saada tietoa

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

ei ulotu tuen järjestämisen taustalla oleviin lääketieteellisiin tai psykologisiin arviointeihin, terveydenhuollon tai sosiaalihuollon ammattihenkilöstön asiakirjoihin tai muihin oppilashuollon asiakirjoihin. Tämä kohta on hyvin oleellista huomata.

Lakiesityksessä ja sen sisällössä ei siis luovuteta vaikkapa lääketieteellisiä tai psykologisia arviointeja. Tukeen ja erityisiin opetusjärjestelyihin liittyvien salassa pidettävien tai arkaluontoisten tietojen käsittelyn välttämättömyyttä tulee aina arvioida suhteessa tuen tarpeessa olevien oppilaiden, opiskelijoiden tai varhaiskasvatuksessa olevien lasten yhdenvertaisen toteutumisen ja kohtelun pohjalta.

Esitys mahdollistaa perusopetuksen ja muiden asteiden oppimistulosten arviointien jatkumisen vastaavien periaatteiden mukaisesti kuin tähän mennessä. Esitys ei laajenna kuntien ja muiden opetuksen ja koulutuksen järjestäjien velvollisuutta osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin vaan mahdollistaa nykyisen kaltaisen arviointitoiminnan jatkumisen. Oikeus saada myös salassa pidettävät tiedot suoraan Opetushallituksen ylläpitämistä kansallisista tietovarannoista vähentää kuntien ja muiden opetuksen ja koulutuksen järjestäjien työtä ja parantaa tietosuojaa ja tietoturvaa. On siis keskeistä, että esityksen avulla helpotetaan hallinnollisia velvoitteita ja puretaan kuntien byrokratiataakkaa.

Arvoisa puhemies! Tämä on varsin kannatettava esitys, jota sivistysvaliokunta siis tarkastelee. On tärkeää huomata, että lakiesitys pyrkii suoraviivaistamaan ja selkeyttämään tiedonsaantioikeuksia, jotka palvelevat ymmärrystä ja johtopäätöksiä kasvatus- ja opetusmaailmasta. Lakiesityksen taustalla ei ole tarve urkkia epäoleellisia tietoja vaan saattaa Kansalliselle koulutuksen arviointikeskukselle valmiuksia yhä parempaan toimintaan ja tulkintaan. On tärkeää, että tiedonsaantioikeudet palvelevat tavoitettamme yhä paremmasta varhaiskasvatuksesta ja yhä paremmasta koulutuksesta. Tiedonsaantioikeuksien uudelleentarkastelu on ajassa elämistä ja askel kohti lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa vahvempaa tukea.

17.27 Anders Norrback r: Arvoisa puhemies! Kiitos, ministeri.

Edustaja Kivisaari piti aika kattavan puheen, enkä aio toistaa sitä vaan haluan vain korostaa sitä, että meidän hyvinvointimme tässä maassa ja myös meidän kehityksemme ja tulevaisuutemme riippuvat siitä, että meidän koulutus toimii ja että on riittävästi tietoa, miten meidän koulutusta kehitetään.

Värderade talman! Den ändring som nu föreslås är ju teknisk, men riksdagsledamot Kivisaari berättade ganska väl och utgående om vad det handlar om. Jag vill ändå lyfta upp att det är väldigt viktigt att man när vi gör sådana här intrång i det som kan beröra folks integritet — och här gäller det barns integritet och sekretessbelagda uppgifter — noggrant följer med hur de här uppgifterna hanteras och följs upp. Därför hoppas jag att man också i den fortsatta behandlingen sätter vikt vid det här. I övrigt så är det här enligt mig ett mycket utmärkt förslag som också har mitt understöd.

17.28 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa herra puhemies! Suuret kiitokset ministerille selkeästä esittelystä. Otamme oikein mielellämme tämän lainmuutoksen sivistysvaliokunnan käsittelyyn. Suomi on edelleen koulutuksen ja oppimisen kärkimaita. Saamme olla ylpeitä koulustamme. On tärkeää, että jokainen löytää omat vahvuutensa ja lahjakkuutensa koulupolun varrella.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

Meidän ei kuitenkaan ole syytä uinahtaa, vaan meidän tulee kehittää tätä hienoa koulujärjestelmäämme kokonaisuutena, koulupolkuina. Siihen tarvitaan tutkittua ja analysoitua tietoa ja toiminnan arviointia, ja sen vuoksi tämä lainmuutos on tärkeä. Jotta voidaan kehittää, jotta voidaan arvioida, on oltava edellytykset tiedon keräämiseen. Karvin tehtävänä on arvioida opetuksen ja koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen toimintaa. Se arvioi oppimistuloksia, toteuttaa laatujärjestelmien auditointeja, tukee koulutuksen järjestäjiä ja korkeakouluja niiden arviointia ja laadunhallintaa koskevissa asioissa sekä kehittää koulutuksen arviointia. Tätä tarvitaan entistä enemmän, kun maailma muuttuu niin nopeasti. Jotta koulutus pysyy muutoksen tuulissa mukana, juuri siihen tarvitaan systemaattista arviointia ja tiedonhankintaa. Karvin tulee jatkossakin toimia niin, että sen toiminta on riippumattomana ulkopuolisista tahoista ja että se noudattaa kehittävän arvioinnin periaatetta ja viestii aktiivisesti arviointiensa tuloksista. On myös tärkeää, että se aikanaan pyytää ulkoisia arviointeja omasta toiminnastaan.

Hallituksen esityksessä on kysymys Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen tiedonsaantioikeuksista. Keskukseksi säädetään oikeus saada lakisääteisten arviointitehtäviensä hoitamiseen välttämättömiä tietoja maksutta ja salassapitosäännösten sitä estämättä. Karvi tarvitsee näiden lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseen tietoja oppilaiden ja opiskelijoiden erityistä tukea koskevista päätöksistä. Hallituksen on tarkoitus kartoittaa ja selvittää erityisopetuksen ja inklusion toimivuutta, ja pidän tätä erittäin tärkeänä. Kuten ministeri Andersson sanoi, yksilöllisten polkujen selvittäminen edellyttää tietoa esimerkiksi erityisestä tuesta. Perustuslain näkökulmasta on tarpeen kerätä ainoastaan arvioinnin kannalta välttämätöntä tietoa, koska on kysymys arkaluonteisistakin tiedoista ja niiden hyödyntämisestä. On toimittava eettisesti. On hyvä, että tiedonkeruuta ei viedä esimerkiksi oppilashuollon asiakirjoihin tai lääketieteen ja psykologian arviointeihin.

Tämä lainmuutos on hyvin tarpeellinen. Se helpottaa kuntien työtä, kuten edustaja Kivisaari tuossa edellä kuvasi.

Arvoisa puhemies! Laki lisää osaltaan erilaisten oppijoiden tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja lapsen edun toteutumista. Siksi kannatan sitä lämpimästi.

17.33 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Kuultuani osan ministeri Anderssonin esittelystä ja sitten nämä keskustelupuheenvuorot tulin vakuuttuneeksi, että kysymyksessä on hyvä hallituksen esitys, hyvä ja tarpeellinen.

Kun tämä Kansallinen koulutuksen arviointikeskus perustettiin — se aloitti toimintansa vuonna 2014 — se sijoitettiin Jyväskylään. En ihan tarkkaan tiedä, mutta tänä päivänä taitaa suurin osa keskuksen henkilöstöstä ja toiminnasta olla tuossa Postitalossa tässä aivan keskellä Helsingin kaupunkia. Eli kehitys on johtanut siihen suuntaan, että se on kuitenkin valunut sieltä Suomen ateenasta, jonne se kuuluisi, tänne Helsingin ruuhkaan kasvattamaan näitä ongelmia, mitä täällä on tällaisesta keskittymisestä. Nyt tässä yhteydessä, kun laki on auki, kysyn, arvoisa ministeri: Onko suunnitelmissa, että Karvia kehitettäisiin nimenomaan Jyväskylässä eikä niinkään täällä Helsingissä? Ymmärrän sen, että tällaisen organisaation on jossain määrin tarpeen olla lähellä opetus- ja kulttuuriministeriötä ja muita tällaisia valtakunnallisia toimijoita, mutta siitä huolimatta tämä alueellistaminen olisi aivan paikallaan.

Kun paikalla ministeriaitiossa on myös valtiovarainministeri Kulmuni — onnea uudesta tehtävästä, menestystä siihen — te tuossa syksyllä sanoitte, ministeri Kulmuni, että ajatte voimakkaasti alueellistamista. Haluaisin myös teiltä kuulla, mikä on näkemyksenne sii-

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

hen, voitaisiinko tässä Karvin osalta toimia niin kuin tuossa totesin eli siirtää toimintoja Jyväskylään entistä enemmän ja kehittää sitä siellä. Siellä on iso yliopisto kasvatuspuolella, johon yhteydet ovat hyvät, ja Jyväskylä on loistava sijainniltaan ja erinomaisen kaunis. Siellä on helppo saada pätevää työvoimaa ja kaikki edut, mitä voi olla, löytyvät. Eli ihan vakava kysymys: oletteko valmiit siihen, että näin meneteltäisiin?

Tietysti sitten toisessa yhteydessä varmaan tulen kysymään ministeri Kulmunilta, miten olette vieneet eteenpäin sitä alueellistamisen tavoitetta, johon lupasitte hienosti sitoutua ja jota lämpimästi kannatan.

17.36 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Lakiesitys on erittäin hyvä. Kiitoksia, ministeri Andersson.

Edustaja Kinnunen puhui äsken hyvin erityislapsista ja näitten erityislasten erilaisista palvelutarpeista. Olen itse toiminut Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiössä, ja siellä olemme keskustelleet myös paljon vammaisten lasten oikeuksista saada tarvittavat palvelut, jotta heillä olisi parhaat edellytykset myös oppia ja käydä koulua.

Tässä lakiesityksessä säädetään ne tahot, jotka tietoa luovuttavat. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus saa tiedot opetuksen, koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjiltä sekä etenevässä määrin teknisten rajapintojen avulla muiden viranomaisten ylläpitämistä tietovarannoista. Nyt oikeastaan tämmöinen, ihan tämmöinen ongelma, joka on selkeästi noussut vammaisten lasten ja nuorten osalta, on se, että on vammaisia lapsia, joittenka riittävän hyvä, laadukas oppiminen saattaa vaihdella sen mukaisesti, miten he saavat muun muassa vammaispalveluja, esimerkiksi vammaispalveluja tai kuntoutusta, henkilökohtaista avustajaa, miten he saavat apuvälineitä ja muita vastaavia. Näillä esimerkiksi on ollut merkitystä myös siihen, miten lapsella on mahdollisuus käydä koulua ja osallistua yhdenvertaisesti, tasa-arvoisesti muiden oppilaiden tai lasten ja nuorten yhteisiin toimiin ja opitunteihin. Mielestäni olisi myös tärkeää, että näissä tilanteissa myös se tarvittava tieto olisi saatavilla tänne Kansallisen koulutuksen arviointikeskukseen. Ja kysyisinkin näistä rajapinta-alueista, miten asioita näiltä osin, esimerkiksi vammaispalvelulain osalta, ja se tiedonkeruu mahdollistetaan. Toivoisin, että sitä ainakin jollakin tavalla mietittäisiin nimenomaan näiden erityislasten osalta, jotka ovat vaikeasti vammaisia tai pitkäaikaissairaita.

17.39 Ari Koponen ps: Arvoisa herra puhemies! Kuten edustaja Kinnunen toi puheeseensa hienosti esiin, on koulutuksen uudistuksessa tärkeä nojata tutkittuun tietoon, mutta täytyy myös löytää rohkeutta ja uskallusta kokeilla uutta eikä pelätä epäonnistumisia.

17.39 Hilikka Kemppi kesk: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys edistää nähdäkseni koulutusta merkittävällä tavalla ja nimenomaan tiedolla johtamisen kautta. Kiitän ministeri Anderssonia hyvästä aloituspuheenvuorosta ja hallituksen esityksen perinpohjaisesta esittelystä.

Nähdäkseni kyse on tiedonsaantioikeuksien laajentamisesta Kansalliselle koulutuksen arviointikeskukselle, Karville näin tutummin. Se tarvitsee tietoja ihan ilmiselvästi muun muassa opiskelijoiden tuen tarpeen ja yhdenvertaisuuden selvittämiseksi. Keskusta lähtee siitä, että jokaisella lapsella on yhtäläinen oikeus saada opetusta siinä koulussa, joka on lähinnä tai joka on lapsen kasvun kannalta paras. Mielestäni tällä laajennuksella ja hallituk-

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

sen esityksellä me pääsemme aidosti tutkimaan sitä, mikä on se paras paikka opettaa ja saada tukea.

Tiedolla johtaminen on paitsi tämän Suomen hallituksen lupaus, mutta sen tulee olla myös koulutuksen kehittämisen lupaus, ja näen, että tässä hallituksen esityksessä pääsemme laajentamaan oikeaan suuntaan näitä oikeuksia Karville.

Tällä hetkellä esimerkiksi inklusioasiassa emme ole varmastikaan ideaalitalanteessa, mutta on hyvin vaikea todentaa tai tutkia sitä, millä tavalla meidän lapsemme saavat tuken-
sa, jos esimerkiksi on tuen tarvetta — ADD, ADHD, joista paljon puhutaan, tai diabetes tai esimerkiksi jonkinlaista muuta elämäntilannetta, jossa tukea tarvitaan. Näen, että tämä laajennus on kriittinen sen kannalta, että saamme riittävän tiedon, jotta voimme kehittää. Ei voi nimittäin olla niin, niin kuin tällä hetkellä tapahtuu, että lapsi lähetetään aina kauas pois ympäristöstään siinä kohtaa, kun tukea ei tule, vaan pitää olla niin, että mennään lapsen ehdoilla, lapsen oikeuksia noudattaen näissä tukiasioissa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt ministeri Andersson.

17.41 Opetusministeri Li Andersson: Arvoisa puhemies! Kiitoksia edustajille hyvästä keskustelusta. Voin ilahduttaa edustaja Kankaanniemeä sillä, että Karvilla on tälläkin hetkellä kaksi toimipistettä ja toinen niistä sijaitsee Suomen ateenanakin tunnetussa kaupungissa nimeltä Jyväskylä, eli siltä osin mielestäni Karvi itse asiassa toteuttaa aika hyvin tätä ajatusta siitä, että voi olla myöskin Helsingin ulkopuolella toimintoja.

Toinen aihe, joka tässä vahvasti nostettiin esille, oli tiedolla johtaminen ja se, miten se toteutuu ehkä erityisesti erityisryhmiin kuuluvien lasten kohdalla. Se on aivan totta, että siltä osin on ainakin joidenkin ryhmien kohdalla ongelmia tiedonkulussa ja tiedonsaannissa. Yksi esimerkkiryhmä, josta on oltu ministeriin myöskin yhteydessä, on äidinkieleltään viittomakieliset lapset. Heidän tilanteessaan ongelma oikeastaan on se, että kaikilla äidinkielenään viittomakieltä puhuvilla lapsilla ei ole esimerkiksi väestörekisterissä merkintää siitä, että se olisi heidän äidinkieltensä, ja silloin myöskin tiedonsaanti on viranomaisille hyvin haastavaa. Eli tältä osin ehdottomasti pitää myöskin jatkossa kehittää tiedonkulkua ja kehittää tiedonkeruuta niin, että voidaan aidosti puhua tiedolla johtamisesta koko meidän kasvatustietämämme suhteen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt alkaa olla se 30 minuuttia, joka tätä keskustelua varten varattiin, täynnä. — Ovatko edustajien Kivisaari ja Kinnunen puheenvuorot alle 3 minuutin? No, sitten jatketaan tässä kohtaa.

17.43 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Kankaanniemi nosti esille tämän Jyväskylän kauneuden. Minä tunnen vieläkin kauniimman paikan, Reisjärven. [Naurua] Kun ajattelen tätä alueellistamista, niin minusta siihen liittyy se, että Karville voi tehdä työtä myöskin Reisjärveltä Jyväskylän suuntaan, [Toimi Kankaanniemi: Siellä ei ole yliopistoa!] ja se, että ihminen voi asua maalla kauneuden keskellä ja tehdä tieteellistä työtä Jyväskylään — tai sitten täältä Suomen laidassa olevasta Helsingistä sinne keskellä Suomea olevaan Jyväskylään.

On tärkeää, että me pääsemme kehittämään erityislasten opetusta ja oppimista, ja sen vuoksi on mahdollottoman tärkeää, että me saamme tarvittavat tiedot ja näin pääsemme tässä kokonaiskoulutuksen uudistamisessa eteenpäin.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

17.44 **Pasi Kivisaari kesk:** Arvoisa puhemies! Kyllä, Jyväskylä ja Reisjärvi ovat hienoja paikkakuntia, kuten myös Seinäjoki.

Mutta, puhemies, edustaja Koponen toi esille, että asioiden pitäisi perustua tutkittuun tietoon — näin juuri on. Inklusiosta sitä tutkittua tietoa on paljon, mutta ennen kaikkea tietoa on tuolla ruohonjuuritasolla inklusioon liittyvistä haasteista, ja kannan iloa siitä. Olen useita kertoja kuunnellut ministeri Anderssonin puheenvuoroja, ja tähän inklusioon liittyvät haasteet — tai mahdollisesti muutospaineetkin — ovat kyllä hyvin tiedossa, ja kannan siitä iloa.

Loppujen lopuksi koulutuksessa, kasvatuksessa, opetuksessa on kyse siitä, että on riittävästi resursoitua toimintaa. Ja inklusionkin taholla valitettavasti on ainakin osassa kun- nista ajautettu erilaisten säästöpainneidenkin osalta tilanteeseen, jossa erityishuomiota niille erityislapsille, jotka erityistä tukea tarvitsevat, ei ole pystytty tarpeeksi osoittamaan. Tämä tänään lähetekeskustelussa oleva esitys osaltaan, omalla tontillaan, kantaa vastuuta siihen suuntaan, että erityisen tuen resursointia ja ennen kaikkea tietoa pystytään lisää- mään.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sivistysvaliokuntaan.

25. Hallituksen esitys eduskunnalle tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen vält- tämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi Saksan kanssa tehdyn sopimuksen muuttami- sesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 97/2019 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyk- sen 25. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan ai- kataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.46 **Valtiovarainministeri Katri Kulmuni** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vuonna 2016 sovittiin osana OECD:n veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoa estävää niin sanottua BEPS-hanketta monenvälisestä yleissopimuksesta eli niin kutsutusta MLI- yleissopimuksesta. Sopimuksella toteutettiin verosopimukseen liittyvät BEPS-toimenpi- teet mahdollistamalla lukuisten kahdenvälisen verosopimusten mukauttaminen yhdellä monenvälisellä sopimuksella ilman jokaisen kahdenvälisen sopimuksen erillistä muutta- mista. BEPS-toimenpiteiden tarkoituksena on muuttaa tuloverosopimuksia siten, että ve- rosopimuksissa selkeästi mainitaan tavoite veron kiertämisen ja välttämisen estämisestä.

Suomen ja Saksan välistä verosopimusta on nyt muutettu tämän sopimuksen tarkoitta- malla tavalla niin, että sopimuksen johdantolauseessa mainitaan tavoite veron kiertämisen estämisestä ja välttämisestä. Lisäksi sopimuksessa on määritelty ne olosuhteet, joiden val- litessa sopimukseen perustuvaa etuutta ei pidä tulon osalta myöntää. Suomen ja Saksan

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

osalta muutos on tehty sopimuspuolten kanssa käydyissä tavanomaisissa verosopimusneuvotteluissa.

17.48 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa puhemies! Onnittelut uudelle valtiovarainministerille Katri Kulmunille tästä esittelystä! Itse esitys on aika tekninen ja lyhyt, mutta voimia ja jaksamista tähän laajempaan valtiovarainministerin salkun kantamiseen.

Toki nämä veronkiertoon ja veronvälittelemiseen olevat asiat ovat tärkeitä ja näitä tulee uudistaa ja päivittää sen mukaisesti, kuten myös tämän Saksan kanssa tehdyn sopimuksen ja yhtä lailla tuon seuraavankin sopimuksen osalta. Siinäkin tullaan päivittämään meidän lainsäädäntöä tämän päivän ajan tasalle. — Tämä lyhyesti.

17.49 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Kiitokset ministerille esiintymisestä tässä yhteydessä ensimmäistä kertaa eduskunnalle. Valitettavasti meitä on täällä määrällisesti aika pieni joukko mutta laadullisesti varmaan parhaat voimat. [Eduskunnasta: Kyllä!]

Vielä voin tuohon edelliseen keskusteluun todeta, että Jyväskylässä se on muuten vielä Cygnaeuksenkadun varrella oleva talo, jossa tämä Karvi sijaitsee siellä. Sinne pääjohtajakin pitäisi siirtää, ja ministeri Kulmuni voi varmaan sitä avittaa kovastikin.

Tässä yhteydessä kysyisin veronkierron ja harmaan talouden estämiseen liittyvistä suunnitelmista tällä hetkellä valtiovarainministeriössä. Joko olette siihen ehtinyt paneutua? Tuskin nyt kovin syvällisesti, ymmärrän sen. Mutta onko teidän agendallanne tärkeässä asemassa se, että tähän ongelmaan todella puututtaisiin?

Minusta tuntuu, että viime vuosina ei kuitenkaan ole tehty kaikkea sitä, mitä olisi mahdollista tehdä. Euroopassa, puhumattakaan laajemmin, veronkierto ja harmaa talous ovat sellaisia, että ne syövät meidän hyvinvoinnistamme aivan kohtuuttoman osan. Täällä on monta kertaa edellisvuosina oppositiosta pantu budjettivastalauseeseen muutaman kymmenen miljoonan määrärahoja harmaan talouden torjumiseen ja sitten pantu tulopuolelle vastaavasti satoja miljoonia. Me perussuomalaiset emme tehneet vaihtoehtobudjettiimme tällaista, sanotaanko, silmänkääntötemppeä, jos rumasti sanotaan — vai onko se ruma sanonta edes — mutta kuitenkin katsomme, että tämä yhteiskuntamoraalia ja valtion varoja merkittävästi syövä toiminta pitäisi saada kyllä paljon pienemmäksi kuin mitä se tällä hetkellä on. Eli mitkä ovat teidän agendallanne olevat toimenpiteet tältä osin?

17.51 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Minunkin puoleltani lämpimät onnittelut uudesta, vaativasta tehtävästä, ja voin näin hallituskumppanina sanoa, että saatte varmasti kaiken mahdollisen tuen myös meiltä siihen. Uskon, että tämä työ, yhteistyö, lähtee vahvaan yhdessä tekemiseen.

Mutta, arvoisa puhemies, tähän lakiesitykseen liittyen: Lakiesitys on hyvin pitkälle eduskunnan näkökulmasta tekninen. Se päivitetään, ja sillä lailla selkeytetään esitystä. Eduskunta hyväksyy verotuloja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veronkiertämisen estämiseksi Saksan kanssa tehdyn sopimuksen muuttamisesta marraskuussa 2019 tehdyn pöytäkirjan, elikkä siltä osin esitys on hyvä ja kannatettava.

Vastaavanlainen esitys on tuo seuraavakin, joka kattaa sitten muita maita, mutta — jos olen ymmärtänyt, kun olen katsonut — on hyvin paljon samantyyppinen esitys, että siltä osin voin tässä yhteydessä kannattaa molempia esityksiä.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

17.52 **Valtiovarainministeri Katri Kulmuni** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitoksia edustajille näistä kysymyksistä ja huomioistanne ja kannustuksesta.

Totta tosiaan nämä kaksi hallituksen esitystä ovat varsin teknisluonteisia päivityksiä olemassa oleviin verosopimuksiin liittyen. Täytyy tunnustaa toki rehellisyyden nimissä, että en tässä vuorokaudessa ole vielä aivan kaikkia yksityiskohtia pystynyt selvittämään. Mutta totta kai on yleisesti ne kirjaukset, joita hallitusohjelmaan on kirjattu aggressiivisen verosuunnittelun hillitsemiseksi, ja totta kai Suomi on erittäin pitkään aktiivisesti tehnyt myös OECD:n kautta nimenomaan sitä työtä kansainvälisellä tasolla, jolla pystyttäisiin sitten tilkitsemään näitä erilaisia ongelmia, joita liittyy veronkiertoon.

Positiivista toki Suomen näkökulmasta on se, että kansainvälisesti ajatellenhan meidän verovajeemme on aivan sieltä pienimmästä päästä, eli Suomessa tämä asia on kyllä hyvin hoidettu. Mutta on tärkeää, että me OECD:n kautta ennen kaikkea teemme sitten sitä yhteistyötä, ja keväällä moni niistä hallitusohjelman kirjauksista tulee etenemään, ja eduskuntakin pääsee niistä varmasti keskustelemaan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.

26. Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden säästötulojen verottamisesta tehtyjen sopimusten irtisanomisesta ja laeiksi sopimusten eräiden määräysten hyväksymisestä annettujen lakien kumoamisesta ja kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta annetun lain 4 §:n 4 momentin ja 5 §:n 2 momentin kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 98/2019 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 26. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.54 **Valtiovarainministeri Katri Kulmuni** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lyhyesti: Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta antaisi suostumuksensa siihen, että Suomi irtisanoo sopimukset, jotka se on vuosina 2004—2005 tehnyt Anquillan, Brittiläisten Neitsytsaarten, Caymansaarten, Guernseyn, Jersey, Mansaaren, Montserratin sekä Turks- ja Caicossaarten kanssa säästötulojen verottamisesta. Sopimukset ovat käyneet tarpeettomiksi, sillä kaikki sopimuspuolet soveltavat nykyisin OECD:n julkaisemaa veroalan kansainvälistä automaattista finanssilitietojen vaihtamista koskevaa standardia. Kyse on siis näin ollen teknisestä lainsäädännöstä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.

Pöytäkirja PTK 80/2019 vp

27. Hallituksen vuosikertomus 2018

Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle valtion vuoden 2018 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta

Kertomus K 3/2019 vp

Kertomus K 13/2019 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 5/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 12.12.2019 pidettävään täysistuntoon.

28. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain ja lastensuojelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 71/2019 vp

Valiokunnan mietintö StVM 18/2019 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 12.12.2019 pidettävään täysistuntoon.

29. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on torstaina 12.12.2019 klo 16.00. Täysistunto lopetettiin klo 17.56.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola